

bb 80. időjárásjelentés

tr/ny la

1972. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, pénteken este:
a hőmérséklet csökken

várható időjárás szombat estig: borult, párás idő, sok-
felé havazás, havaseső, keleten és délen átmenetileg eső.
időnként megélénkülő, helyenként megerősödő keleti, északke-
leti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet általában
minusz 4- plusz 1 fok között, délkeleten 5 fok közelében./mti/
--

vbb 63. / focok jendő fogadta....1.folyt/ny

t/bc/tr/ny la

péter jános külügyminiszter pénteken vacsorát adott moham-
med saleh aulagi, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügy-
miniszter és kísérete tiszteletére a külügyminisztérium disz-
téri vendégházában.

résztvett a vacsorán a politikai, a gazdasági és a kultu-
rális élet több vezető személyisége is.

/ mti /

bb 81. bécs polgármestere budapestén

tr-ju la

1972. január 28.

felix slavik, bécs polgármestere szépvölgyi zoltánnak,
a fővárosi tanács elnökének meghívására pénteken néhány na-
pos baráti látogatásra fővárosunkba érkezett. a küldöttség
budapesti tartózkodása során a két főváros vezetői megbeszél-
éseket folytatnak bécs és budapest további együttműködésének
lehetőségeiről. budapesti látogatásuk ideje alatt a vendégek
megismerkednek fővárosunk néhány új létesítményével is. /mti/
--

21.40/ju

M 2150

- v é g e - - 60 -

M.T.H.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 332-330

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 29.

bb 1. e m b a r g ó : január 29-én, szombaton 19 óráig!!

a központi statisztikai hivatal jelentése

az 1971. évi népgazdasági terv teljesítéséről és a
társadalmi, gazdasági élet fejlődéséről

bzs hgy

1972. január 29.

i. a gazdasági fejlődés összefoglaló adatai

1971-ben - a iv. ötéves terv első évében - fontos gazdasági
feladat volt, hogy a termelés növekedési üteme továbbra is erő-
teljes legyen, a társadalmi munka hatékonysága és a gazdasági
egyensúly javuljon, a lakosság életszínvonala emelkedjék.

1971-ben a népgazdaság összes termelésének növekedési üte-
me mind az előző évinél, mind a tervezettnél gyorsabb volt. a
fogyasztás és a felhalmozás együttesen a hazai termelésnél job-
ban emelkedett, amit az 1970. évinél nagyobb behozatali több-
let tett lehetővé.

/folyt. köv./

- 1 -

M

bb 1. /a központi ... 1. folyt./bzs

a népgazdaság helyzete 1971-ben több vonatkozásban javult. a gazdaságpolitikai célkitűzéseknek megfelelően és az adott igényekhez való alkalmazkodás hatására folytatódott a termelés szerkezetének átalakulása. javult a munka hatékonysága: a termelés és a forgalom növekedését a korábbinál kisebb munkaidőtöbblettel értük el. a nemzetközi munkamegosztásban való részvételünk - többek között a szocialista nemzetközi gazdasági együttműködés fejlődése révén - fokozódott. a lakosság jövedelme és az áruezellátás az egész év folyamán lényegében egyensúlyban volt. a korábbiakhoz képest javult az anyagellátás.

a gazdasági élet kedvező irányu változásában szerepe volt a gazdaságirányítás javításának, a közgazdasági szabályozók fejlesztésének, az objektív gazdasági folyamatok és a gazdaságpolitika javuló összhangjának. egyes központi, tanácsai és vállalati döntések azonban a népgazdaság kiegyensúlyozott fejlődése ellenében hatottak, ami leginkább a beruházások és az import tervezettnél gyorsabb növekedésében, a költségvetési egyensúly romlásában nyilvánult meg.

az 1971. népgazdasági terv és teljesítés főbb mutatói

1970-hez képest

	terv /százalék/	teljesítés /százalék/
nemzeti jövedelem	107	107-108
beruházások /folyóárakon/	90 milliárd forint	100 milliárd forint
foglalkoztatottak száma	102	101
ipari termelés	106	105
ipari foglalkoztatottak száma	101,5	99,7
építőipari termelés	107-108	109-110
/folyt. köv./		

- 2 -

bb 1. /a központi ... 2. folyt./bzs

építőiparban foglalkoztatottak száma	103,3	104,7
mezőgazdasági termelés	108	109
mezőgazdasági keresők száma	98	98
kivitel		
/folyó árak alapján/	109	108
ebből: szocialista országokba	111	113
nem szocialista országokba	105	98
behozatal		
/folyó árak alapján/	107	119
ebből: szocialista országokból	110	121
nem szocialista országokból	102	116
a lakosság egy főre jutó reáljövedelme	105-105,5	105-106
kiskereskedelmi forgalom		
/folyó árak alapján/	109-110	109

1971-ben a nemzeti jövedelem - előzetes számítások szerint - 18-20 milliárd forinttal, 7-8 százalékkal több volt az előző évinél. az előirányzatnál valamivel nagyobb növekedés meghaladta az 1970. évit /5 százalék/ és megközelítette az előző tíz évben elért legmagasabb ütemet. a gyors növekedést főleg a mezőgazdasági és az építőipari termelés fejlődése biztosította, az ipari termelés az 1970. évi 7 százalékos növekedés után 1971-ben mérsékeltebben, 5 százalékkal emelkedett. ebben munkaszervezési, műszaki és egyéb problémák mellett szerepe volt annak is, hogy az előző évinél kevésbé nőttek az ipar belkereskedelmi megrendeléseit. évközi adatok szerint, az előző évektől eltérően, 1971-ben a termelő ráfordítások növekedése az iparban meghaladta a termelését, a nyereség kevésbé nőtt, mint 1970-ben. az ipari termelés növekedése a nemzeti jövedelem többletéhez mintegy 7 milliárd forinttal járult hozzá.

az építőipari termelés, az élénk keresletnek megfelelően, a tervezettnél nagyobb mértékben /9-10 százalékkal/ emelkedett, az építési igények maradéktalan kielégítését azonban így sem biztosította. az építőipar hozzájárulása, a nemzeti jövedelemhez az 1970. évinél körülbelül 8 százalékkal, mintegy 2 - 2,5 milliárd forinttal volt nagyobb.

/folyt. köv./

- 3 -

bb 1. /a központi ... 3. folyt./bzs

a mezőgazdaság összes termelése az 1970. évi alacsony szintet jelentősen, körülbelül 9 százalékkal, az eddigi legjobb, 1969. évit pedig mintegy 3 százalékkal meghaladta. a mezőgazdaságban létrehozott nemzeti jövedelem 11-12 százalékkal /mintegy 5 milliárd forinttal / emelkedett.

a népgazdaság aktív keresőinek száma 1971-ben csak kis mértékben - nem egészen 1 százalékkal - emelkedett. a mérsékelt létszámnövekedés következtében fokozódott a termelékenységre szerepe a termelés emelkedésében.

a termelői és fogyasztói igények kielégítésében nagy szerepe volt a behozatal erőteljes - 19 százalékos - emelkedésének. a növekedés nagyobb volt, mint amennyit az éves terv előirányzott /7 százalék/. a kivitel nagyjából a tervezett mértékben, 8 százalékkal fokozódott. az 1971. évi kivitel az import 84 százalékát fedezte.

a nemzeti jövedelem felhasználásán belül a fogyasztás az előző öt évben állandósult magas ütemben emelkedett, és körülbelül 6 százalékkal, mintegy 12 milliárd forinttal meghaladta az 1970. évit. ennél nagyobb volt a felhalmozásnak - az állóeszközök bővülésének és a készletfelhalmozásnak - az együttes növekedése /mintegy 20 milliárd forint/, s így a nemzeti jövedelemen belül nőtt a felhalmozás aránya. a beruházási folyósítások növekedése az év vége felé lassabbodott, mivel azonban a beruházási tevékenység és a beruházási javak beszerzése továbbra is élénk volt, a befejezetlen beruházások és a készletek /köztük a beruházási készletek/ állománya jelentősen nőtt.

a lakosság pénzbevétele mintegy 10 százalékkal nagyobb volt az előző évinél. a pénzbevételek növekedésében szerepük volt központi bérintézkedéseknek /a pedagógusok, az egészségügyi személyzet, stb. fizetésemelése/ néhány ágazat /építőipar, közlekedés, stb./ megkülönböztetett bérfejlesztési lehetőségeinek, valamint a nyugdíjak felemelésének is. a pénzbevételek realértéke ennél kevésbé nőtt, mert a fogyasztói ár-színvonal körülbelül 2 százalékkal emelkedett. a saját termelésből származó fogyasztás - becslések szerint - 1971-ben sem változott számottevően. a természetbeni társadalmi juttatások az elmúlt évben is hozzájárultak a lakosság jövedelmi helyzetének javulásához. a lakosság egy főre jutó realjövedelme 1971-ben 5-6 százalékkal emelkedett az előző évéhez viszonyítva.
/folyt. köv./

- 4 -

bb 1. /a központi ... 4. folyt./bzs

a lakosság áruvásárlása, összehasonlítható árakon számolva körülbelül 7 százalékkal nőtt, a vásárolt szolgáltatások volumene az áruforgalomnál mérsékeltebben emelkedett.

az egyéni jövedelmek és a személyes fogyasztás emelkedése mellett nőtt a társadalmi alapokból történő fogyasztás is. ennek hatására javultak az oktatási és művelődési lehetőségek, az egészségügyi és szociális ellátás körülményei.

ii. termelés - forgalom - beruházás

ipar - építőipar

a terv azzal számolt, hogy 1971-ben az ipari termelés az 1970. évinél mérsékeltebben 6 százalékkal emelkedik. ténylegesen a szocialista ipar 5 százalékkal termelt többet, mint 1970-ben. a termelés növekedése teljes egészében a termelékenység emelkedéséből származott. a foglalkoztatottak száma ugyanis, az 1970. évi mérsékelt /0,5 százalékos/ növekedés után 1971-ben valamelyest, 0,3 százalékkal csökkent. a termelékenység /egy foglalkoztatottra számítva/ 5,3 százalékkal emelkedett.

budapesten az ipari termelés körülbelül 2 százalékkal, vidéken 6-7 százalékkal nőtt. a termelés növekedése budapesten a létszám 3,4 százalékos csökkenése mellett valósult meg, az ország többi részében az ipari létszám 1,3 százalékkal emelkedett. a budapesten kívüli ipartelepek átlagosnál gyorsabb fejlődése összhangban volt a területfejlesztési célkitűzésekkel.

a termelés és a termelékenység növekedésében számottevő szerepe volt az ipari állóeszközök bővülésének és korszerűsödésének, amelyhez az új gyárak, üzemrészek építése mellett számos rekonstrukció, az elavult berendezések cseréje is hozzájárult.

1971. folyamán számos új, vagy korszerűsített ipari létesítményt adtak át rendeltetésének. üzembehelyezték a dunai kőolajipari vállalat bitumenüzemét. elkészült a dunai cement és mészművek új mészüzeme. kaposváron elektrongyárat, lábaltanban papírgyárat helyeztek üzembe.
/folyt. köv./

- 5 -

bb 1. /a központi ... 5. folyt./bzs

a textilipar rekonstrukciója keretében elkészült a pamutnyomóipari vállalat budapesti automata szövődéje. tolnán, bodajkon új szövőde épült és több más textilipari vállalat bővítésére is sor került. az élelmiszeripar az ország több pontján új hűtőtárolókkal gyarapodott. részlegesen üzembehelyezték a székesfehérvári könnyűfémmű szélesszalaghengerművét és öntödéjét és a selypi azbesztcementosógyárat.

az ipar - összehasonlítható árakon számítva - összesen 6 százalékkal, ezen belül belföldre 5 százalékkal, exportra 9 százalékkal növelte értékesítését. a belföldi rendelések az év második felében mérséklődtek.

az ipar ágazati szerkezete a korábbi tendenciáknak megfelelően változott; a főbb ágazatok közül 1971-ben is jobban nőtt az átlagosnál a vegyipar és a gépipar termelése /11, illetve 7 százalékkal/, a számítottnál lényegesen lassabb volt a fejlődés az építőanyagiparban. - az állami ipar a tervezettnél lassabban, a szövetkezeti ipar annál gyorsabban fejlődött, mivel a szövetkezeti ipar termékstruktúrája jobban megfelelt a növekvő igényeknek.

az ipari termelés alakulása ágazatonként

/1971. év 1970. év százalékában/

	x/ terv	tény
bányászat	101,0	97,5
villamosenergia ipar	107,8	106,7
kohászat	103,8	104,5
gépipar	107,5	107,0
építőanyagipar	106,9	101,2
vegyipar	109,0	110,9
könnyűipar	105,5	103,7
élelmiszeripar	104,6	104,3
szocialista ipar összesen	106,0	105,0
ebből: állami ipar	105,8	104,5
szövetkezeti ipar	107,9	111,5

x/ a terv számítási anyaga szerint.

/folyt. köv./

- 6 -

NA

bb 1. /a központi ... 6. folyt./bzs

energiagazdálkodásunkban a kőolaj és földgázfelhasználás fokozódása és a szén szerepének mérséklődése folytán javult az energiafogyasztás összetétele. az energiafelhasználás növekedéséhez és szerkezetének változásához hozzájárult az energiahordozók importjának 19 százalékos emelkedése.

a vaskohászat 4,2 százalékkal növelte termelését, belföldre több, exportra - a világpiaci kereslet és az árak csökkenése mellett - ugyanannyi terméket értékesített, mint 1970-ben. az alumíniumkohászat termelése 7,2 százalékkal emelkedett, az alumíniumipar termékösszetétele javult, a termelésen belül emelkedett a magasabb feldolgozási fokú félgyártmányok aránya.

a vegyiparon belül a kőolajfeldolgozás, a gyógyszeripar és a műanyaggyártás /elsősorban /pvc-termelés/ fejlődése volt a leggyorsabb. a gyógyszeripar fejlődésében szerepe volt a gyógyszerexport körülbelül 20 százalékos emelkedésének. kén-savból mérsékelten, 2 százalékkal, nitrogénműtrágyából 8 százalékkal nőtt a termelés.

az alapvető építőanyagok közül a tetőfedőanyagok és az üvegetermelés, valamint a betonelemgyártás az előző évi szinten maradt. téglából többet, mészből és cementből kevesebbet termeltek, mint 1970-ben. az építőanyagipar lassu fejlődése mellett emelkedett az építőanyagok importja, elsősorban a nem szocialista országokból. a rendelkezésre álló mennyiség az igények kielégítését így sem biztosította.

a gépipari ágak közül a villamosgépipar termelése 11,2 százalékkal, a műszeriparé 8,6 százalékkal, a közlekedési eszközök gyártó ágazaté 9 százalékkal emelkedett. a termelés bővülésében szerepe volt a központilag elhatározott fejlesztési programoknak. a gépipar a hazai felhasználóknak és exportra egyaránt jelentősen növelte értékesítését. fokozódott például a közúti járművek, a portáldaruk, híradás- és vákuumtechnikai cikkek és több más gépipari fogyasztási cikk termelése és exportja. a komplett gyárberendezések, a vasúti és vízi járművek exportja csökkent.

/folyt. köv./

- 7 -

NA

bb 1. /a központi ... 7. folyt./bzs

a könnyűipar fejlődése az utóbbi évekhez hasonlóan a múlt év folyamán sem volt egyenletes. a nagy- és kiskereskedelem az előző évinél kevesebb tervéket vásárolt a könnyűipartól, többek között a kereskedelmi készletek feltöltődése miatt. a belföldi rendelések csökkenése elsősorban a ruházati ipart érintette, ezzel párhuzamosan nőtt a ruházati termékek kivitele. a bútorigar a hazai igények kielégítése érdekében számottevően növelte termelését.

az élelmiszeripari termelés növekedését elsősorban a sertés és a baromfifeldolgozás, valamint a malomipar átlagosnál gyorsabb fejlődése biztosította. a sörtermelés alig, a marha-, a tojás- és a tejfeldolgozás pedig nem emelkedett. visszaesett az előző évhez képest a cukoripar, a dohányipar termelése.

az iparvállalatok 1971-ben az egy évvel korábbinál 1,3 százalékkal magasabb áron adták el termékeiket.

a terv az építőipari termelés 7-8 százalékos fejlődésével számolt, a növekedés ténylegesen 9-10 százalék volt. az összes építési munkák körülbelül felét az állami építőipari vállalatok végezték, termelésük - az előző évek 5-6 százalékos fejlődése után - több, mint 9 százalékkal nőtt. az építőipari szövetkezetek az átlagosnál mérsékeltebben, 5 százalékkal, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásai pedig továbbra is az átlagosnál nagyobb ütemben növelték termelésüket.

az építőipari termelés növekedését elősegítette, hogy az építőipari gépek állománya 1971-ben is bővült. a kivitelező építőiparban foglalkoztatottak száma 5 százalékkal ezen belül az állami építőipari vállalatoknál 3 százalékkal emelkedett. az építkezésekben dolgozó munkások száma ennél kevésbé nőtt. a termelés növekedéséhez a termelékenység fokozódása több mint 2/3 részben járult hozzá. az építőipari vállalatoknál a termelékenység növekedésének szerepe a termelés emelkedésében mintegy 80 százalék volt.

/folyt. köv./

- 8 -

bb 1. /a központi ... 8. folyt./bzs

az év folyamán valamivel kevesebb építkezés volt egyidejűleg folyamatban, mint 1970-ben, az építkezések átlagos nagysága /értéke/ viszont emelkedett.

az építőipari költségek emelkedtek és az árak színvonalára, előzetes számítások szerint, 4-5 százalékkal volt magasabb, mint 1970-ben.

mezőgazdaság

a mezőgazdaság 1971-ben az előző évinél körülbelül 9 százalékkal termelt többet. a termelés az 1969. évi kiemelkedően jó termésű esztendőhöz képest mintegy 3 százalékkal nőtt.

a mezőgazdaságilag művelt terület 6 855 000 hektár volt, 0,2 százalékkal kisebb, mint 1970-ben. a mezőgazdasági aktív keresők száma 2 százalékkal, ezen belül a termelőszövetkezeti tagok száma - nyugdíjasok és járadékosok nélkül - 5 százalékkal csökkent, a termelőszövetkezeti alkalmazottak száma, valamint az állami gazdaságokban dolgozóké némileg nőtt. a mezőgazdasági üzemek traktorállománya 1971. év végén körülbelül 66 000 darab volt, 2000 darabbal /4 százalékkal/ több, mint egy évvel korábban. a mezőgazdasági munkagépek közül az aratócséplőgépek, vetőgépek, traktoros fűkaszálók és silókombájnok beszerzése számottevően emelkedett. az év folyamán több istálló és egyéb mezőgazdasági épületet helyeztek üzembe. a műtrágyafelhasználás 10 százalékkal nőtt, hatóanyagban számítva meghaladta a 900 000 tonnát. az 1 hektár szántó, kert, szőlő, gyümölcsös területre jutó műtrágyafelhasználás 1970-ben 150 kilogramm, 1971-ben körülbelül 170 kilogramm volt.

a mezőgazdasági össztermelésen belül a növénytermelés az 1970. évi alacsony szintet 11 százalékkal meghaladta, de a rekordtermésű 1969. évit nem érte el.

a növénytermelésben a többlet termést egyes növények termésátlagának emelkedésével érték el. búzából hektáronként 30,7 mázsa termett, az előző évi 21,3 mázssal és az 1969. évi 27,1 mázssal szemben. a kukorica 34,8 mázsa hektáronkénti termésátlaga ugyancsak magasabb volt az előző évinél.

/folyt. köv./

- 9 -

bb 1. /a központi ... 9. folyt./bzs

a buza és a kukorica termésmennyisége és termésátlaga

	1961-1965 évek átlaga	1966-1970 évek átlaga	1971
termésmennyiség, millió tonna			
buza	2,0	3,0	3,9
kukorica	3,3	4,0	4,6
termésátlag, mázsa/hektár			
buza	18,6	24,3	30,7
kukorica	26,1	32,3	34,8

a cukorrépa, egyes zöldségfélék, a gyümölcs, és a szálastakarmányok termelési eredményei elmaradtak az előző évi-től, a burgonya és a szőlőtermés a viszonylag alacsony 1970. évi szinten maradt. a belföldi igények kielégítése egyes termékekből az export csökkentésével, illetve importtal volt biztosítható /például cukor/. a gyümölcs és egyes zöldségfélék kedvezőtlen terméseredményei a költségek és az árak emelkedéséhez vezettek.

néhány növényi termék termésmennyisége

	/millió tonna/		
	1969	1970	1971
cukorrépa	3,3	2,2	2,1
burgonya	1,6	1,5	1,5
szőlő	0,9	0,7	0,7
gyümölcs	1,5	1,3	1,2

az állattenyésztés termelése 1970-ben 10 százalékkal, 1971-ben további 6 százalékkal emelkedett. 1971. év végén az ország sertésállománya 7,6 millió darab volt, 300 000 darabbal több, mint egy évvel azelőtt. a múlt évi nagy sertésállomány lehetővé tette a korábbi évek husimportjának megszüntetését és viszonylag jelentős mennyiségű sertéshus és vágósertés exportját.

/folyt. köv./

bb 1. /a központi ... 10. folyt./bzs

a szarvasmarha állomány 1971. december végén 1,9 millió darab volt, valamivel kevesebb, mint egy évvel korábban, némileg csökkent a tehénállomány is. a vágómarha és tejtermelés nem érte el az előző évit, a vágómarha export márséklődött, vajból behozatal vált szükségessé.

a mezőgazdasági termelők termelésüknek csökkenő hányadát fordítják saját fogyasztásukra, és növekvő részét értékesítik. a mezőgazdasági termékek értékesítése 1971-ben 18 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban. a fontosabb termékek közül a buza és vágósertés értékesítés másfélszeresre emelkedett, cukorrépából viszont 8 százalékkal, tejből és tojásból 4-4 százalékkal kevesebbet értékesítettek.

a mezőgazdasági üzemek ugynevezett kiegészítő tevékenysége /ipari, építőipari, szállítási, gépjávitási, stb./ 1971-ben szigorubb állami szabályozás mellett tovább fokozódott.

közlekedés - hírközlés

a közlekedési vállalatok szállítási teljesítménye mérsékeltebben emelkedett, mint 1970-ben: az elszállított áruk mennyisége 5 százalékkal, az utasok száma a távolsági személyszállításban 1 százalékkal, a helyi személyszállításban 2 százalékkal volt több az 1970. évinél. a szállításokon belül tovább nőtt a közúti közlekedés szerepe.

1971-ben befejeződött a budapest-szob és a miskolc-sajóecseg vasutvonalak villamosítása. az év folyamán a villamosvontatás aránya 36 százalékot, a diesel vontatásé 34 százalékot tett ki. folytatták záhony és szolnok térségének korszerűsítését. a közúti közlekedés fejlesztését szolgálta a zamárdi megépült m7-es autót. elkészült a győri és az árpási rábáhid, valamint a püspökladányi közúti felüljáró. budapesten az év végén átadták az üllői-uti aluljárót. a vasúti és a közúti járműállomány tovább bővült és korszerűsödött.

/folyt. köv./

bb 1. /a központi ... 11. folyt./bzs

a személygépkocsi állomány 51 000 darabbal, 21 százalékkal emelkedett, és az év végén 291 000 darab volt.

a távbeszélő állomások száma az év folyamán 25 000-rel nőtt, elsősorban az új crossbar rendszerű telefonközpont második félévben történt részleges üzembehelyezésével, de még így is nagy a kielégítetlen telefonigénylők száma. megkezdődött a televízió 2. adása, és ennek keretében a színes kísérleti közvetítés is.

külkereskedelem, idegenforgalom

külkereskedelmi forgalmunk élénk volt és a szocialista országokkal gyorsabban emelkedett, mint a nem szocialista országokkal. a kivitel lényegében a tervnek megfelelően, 8 százalékkal nőtt. a szocialista országokba 13 százalékkal növeltük az exportot, nagyobb mértékben, mint a III. ötéves tervidőszak bármelyik évében. a nem szocialista országokba exportált áruk értéke megközelítette az előző évi szintet. az exportnövekedés csökkenő állami támogatás mellett valósult meg.

Legnagyobb mértékben a szocialista és a nem szocialista országokba is fogyasztási iparcikkekben - főleg ruházati cikkekben, gyógyszerekben, motorkerékpárokból, televíziókból - növeltük az exportot, összesen 19 százalékkal. a ruházati cikkek kivitelének fokozásához hozzájárult, hogy ezekből a cikkekben a belföldi kereslet mérsékelten emelkedett. a gépkivitel, amely exportunk egynegyede, 8 százalékkal, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeké 12 százalékkal nőtt. sertésből, baromfi-ból, borból többet, vágómarhából kevesebbet exportáltunk, mint 1970-ben. az anyagkivitel 1971-ben az előző évihez képest 2 százalékkal csökkent.

a múlt évben a behozatal a tervezettnél nagyobb mértékben, 19 százalékkal emelkedett. a növekedés szocialista és nem szocialista országokból egyaránt jelentős volt. leggyorsabban, 40 százalékkal, a gépiport, elsősorban a mezőgazdasági gépek, a komplett gyárberendezések, a közlekedési eszközök, a vegyipari és az építőipari gépek importja nőtt. két év alatt a gépbehozatal csaknem megkétszereződött. /folyt. köv./

- 12 -

bb 1. /a központi ... 12. folyt./bzs

jelentősen emelkedett az anyagok /ezen belül az építőanyagok, a kohászati és a vegyipari félkésztermékek/, az alkatrészek, valamint az energiahordozók importja is. a fogyasztási iparcikkek behozatala 7 százalékkal nőtt. személygépkocsiból 11 százalékkal többet importáltunk, mint egy évvel azelőtt. fokozódott a behozatal ruházati cikkekből, bútorból is. a mezőgazdasági és élelmiszerimport 17 százalékos növekedése elsősorban cukor, takarmány és vajbehozatal emelkedéséből adódott.

külföldiek 6,1 millió esetben látogattak Magyarországra, megközelítően annyiszor, mint egy évvel azelőtt. Jugoszlávia kivételével a szocialista és a nem szocialista országokból egyaránt jelentősen nőtt a látogatások száma. a szállodákat 6 százalékkal több külföldi vette igénybe, mint 1970-ben. a szállodai elhelyezési lehetőségek a vadászati világkiállításra megnyitott 5 új szállodával bővültek. az év végén több mint 30 000 szállodai férőhellyel rendelkezünk.

Magyarországról tavaly 1,1 millió esetben utaztak külföldre. a külföldre látogató magyar állampolgárok száma 8 százalékkal emelkedett.

az idegenforgalmi bevételek, szocialista és nem szocialista devizákban egyaránt meghaladták a kiadásokat.

beruházás

a népgazdaság szocialista szektorában, előzetes adatok szerint mintegy 100 milliárd forintot fordítottak beruházásokra, folyó árakon számítva körülbelül 13 százalékkal, összehasonlítható árakon körülbelül 10 százalékkal többet, mint egy évvel azelőtt. /1969-ben 7 százalékkal, 1970-ben 17 százalékkal nőtt a beruházások volumene./ a beruházások növekedése gyorsabb volt, mint amivel a terv számolt. az összes beruházásnak körülbelül 60 százalékát az ipar, az építőipar és a mezőgazdaság fejlesztésére fordították.

/folyt. köv./

- 13 -

NA

bb. 1. /a központi...13.folyt./e

a beruházásokon belül a vállalati beruházások aránya az 1969. évi 49 százalékról 1970-ben 54 százalékra, 1971-ben 57 százalékra nőtt. a vállalati beruházások közül az állami vállalatok beruházásai emelkedtek, a szövetkezeti - a támogatások mérséklődésével összefüggésben - nem érték el az előző évi magas szintet. a vállalati beruházások túlnyomórészt a beruházók saját pénzeszközeiből valósultak meg, de az állam ezeket a beruházásokat is támogatta /különbféle hozzájárulással, fejlesztési kölcsönrel és hitellel/. a vállalatok egy része 1971. évi beruházási célú fejlesztési pénzeszközeit csaknem teljesen felhasználta, illetve lekötötte, több vállalat a tartalékokat is igénybe vette.

a központi beruházásokra körülbelül 4 százalékkal, ezen belül a legfontosabb egyedi nagyberuházásokra körülbelül 8 százalékkal többet folyósítottak, mint 1970-ben. a múlt év elején 81 egyedi nagyberuházás volt folyamatban, és az év folyamán 6 újat kezdtek el. a befejezésre előirányzott 19 nagyberuházás közül 12 készült el.

1971-ben a szocialista szektorban körülbelül 81 milliárd forint értékű beruházást helyeztek üzembe, nagyjából annyit, mint 1970-ben. a befejezetlen beruházások állománya az év folyamán mintegy 22 százalékkal nőtt, és az év végén körülbelül 85 milliárd forint volt.

a beruházások költségei részben az áremelkedések, részben egyéb okok miatt számottevően emelkedtek.

iii. foglalkoztatottság, jövedelmek, fogyasztás

1972. január elsején az aktív keresők száma előzetes számítások szerint körülbelül 5 040 000 fő volt, mintegy 30-32000 fővel, nem egészen 1 százalékkal több az egy évvel azelőttinél. a múlt év folyamán a mezőgazdasági keresők száma körülbelül 2 százalékkal, az iparban dolgozóké, 0.3 százalékkal csökkent, a szállításban és hírközlésben, az építőiparban, a kereskedelemben, a szociális-kulturális ágazatban többen dolgoztak, mint 1970-ben. a munkahelyváltoztatások száma az 1970. évi csökkenés után a múlt évben - elsősorban az iparban és az építőiparban - tovább mérséklődött.

/folyt.köv./

- 14 -

bb. 1. /a központi...14.folyt./e

a nyugdíjasok száma körülbelül 6 százalékkal nőtt, és az év végén meghaladta a másfél milliót. a 100 keresőre jutó eltartottak és inaktív keresők /nyugdíjasok, járadékosok, gyermekgondozási segélyezettek, stb./ száma kismértékben csökkent.

1971-ben a lakosság egy főre jutó reáljövedelme 5-6 százalékkal nagyobb volt, mint az előző évben. a jövedelmek emelkedésében mind a munkabérek és bérjellegű bevételek, mind a mezőgazdasági munkából származó pénzbevétel, mind pedig a pénzbeli társadalmi juttatások növekedésének szerepe volt.

a munkabérfizetések mintegy 7 százalékos növekedése nagyobb részt az átlagkeresetek emelkedéséből származott, a lét-számnövekedés szerepe az előző évekhez képest mérséklődött. az egyéb bérjellegű bevételek 1971. évi összege lényegében ugyanannyi volt, mint egy évvel korábban. a bérek és bérjellegű bevételek alakulását, valamint a fogyasztói árak emelkedését figyelembe véve a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó reálbére 2.5-3 százalékkal volt magasabb az előző évinél.

a munkások és a szellemi dolgozók háztartásainak jövedelmét a reálbérek emelkedése mellett növelte a keresők számának körülbelül 1.5 százalékos emelkedése, valamint a pénzbeli társadalmi juttatások 10-11 százalékos növekedése, amelynek jelentős része ugyancsak ezekbe a háztartásokba került. mindezek számításbavételével a munkások és szellemi dolgozók egy főre jutó reáljövedelme - előzetes adatok szerint - körülbelül 5 százalékkal magasabb volt az 1970. évinél.

a parasztság egy főre jutó reáljövedelme valamivel nagyobb mértékben /6-7 százalékkal/ emelkedett, mint a mezőgazdaságon kívüli ágazatokban dolgozóké. a mezőgazdasági termelésből eredő pénzbevétel összege az előző évhez képest 17 százalékkal nőtt. a növekedés túlnyomórészt a termékértékesítési bevételek fokozódásából adódott. a tsz-tagoknak fizetett pénzrészesezés csak kismértékben haladta meg az előző évit. a mezőgazdasági jövedelmek kb. felét a saját termelésű termékek fogyasztása és piaci értékesítése tette ki. ezek értéke 1971-ben lényegében az előző évi szinten maradt. nőttek a parasztság társadalombiztosításból eredő bevételei is. a parasztság által vásárolt termékek és szolgáltatások átlagos árszínvonala - a fogyasztás sajátos szerkezete miatt - kisebb mértékben emelkedett, mint a többi főbb népességcsoporté.

/folyt.köv./

- 15 -

bb. 1. /a központi...15.folyt./e

nyugdíjra az év folyamán csaknem 15 milliárd forintot fizettek ki, körülbelül 2 milliárd forinttal /14 százalékkal/ többet, mint az előző évben. a növekedés részben a nyugdíjások számának emelkedéséből adódott, részben abból, hogy nőtt a magasabb nyugdíjat élvezők aránya. ezeken kívül 1971-ben életbelépett a minden nyugdíjasra vonatkozó 2 százalékos nyugdíjemelés is.

a főbb rétegek átlagos jövedelememelkedésén belül az egyes családok egy főre jutó jövedelme nem azonos mértékben és arányban változott. a jövedelemnövekedés mértéke függött a keresők és eltartottak arányának alakulásától, a munkaviszonyból származó jövedelem /kereset, tsz-javadalmazás/ változásától, a társadalmi juttatások igénybevételétől, stb. a jövedelmek általános emelkedése mellett tavaly is voltak olyan családok, amelyekben nem változott, vagy csökkent az egy főre jutó jövedelem.

az egy lakosra jutó fogyasztás értéke országos átlagban körülbelül 20 500 forint volt, összehasonlítható árakon számolva 5-6 százalékkal több az előző évinél. ezen belül az ingyenes társadalmi juttatások /egészségügyi, oktatási és kulturális szolgáltatások, gyógyszerterítés, üzemi étkezési hozzájárulás, stb./ összege 2 700 forint volt.

a kiskereskedelmi forgalom értéke összesen 152 milliárd forint volt, folyó árakon 9 százalékkal, összehasonlítható árakon körülbelül 7 százalékkal több az 1970. évinél. leggyorsabban 12 százalékkal, tavaly is a tartós fogyasztási cikkek eladása nőtt. többet vásárolt a lakosság személygépkocsiból, háztartási hűtőszekrényből, motorkerékpárból, televízióból, stb.

folytatódott a háztartások energiafelhasználásának átalakulása, nőtt a gáz-, villany- és olaj felhasználás aránya. a lakosság villamosenergia fogyasztása 13 százalékkal volt több, mint 1970-ben, az olajkályha vásárlás az előző évhez képest 30 százalékkal, majdnem 84 000 darabbal emelkedett.

az összes fogyasztáson belül az élelmiszerek fogyasztása az átlagosnál mérsékeltebben, 3-4 százalékkal növekedett. a táplálkozásélettani szempontból fontos állati eredetű fehérjefogyasztás az utóbbi években jelentősen emelkedett és 1971-ben napi 44-45 gramm volt. a zöldségfélékből - a kedvezőtlen terméseredményekkel összefüggésben - kevesebbet fogyasztott a lakosság, mint az előző évben.
/folyt.köv./

bb. 1. /a központi...16.folyt./e

a ruházati cikkek fogyasztása az előző évek 6-7 százalékos növekedésével szemben 1971-ben mérsékelten, körülbelül 2 százalékkal emelkedett.

a lakosság által igénybevett szolgáltatások tavaly is kisebb mértékben emelkedtek, mint az áruvásárlások.

1971-ben több mint 75 000 lakás épült, a tervezettnél körülbelül 4 000-rel több. a felépült lakások egyötöde házigyári lakás volt. az év folyamán szanálás, elavulás és egyéb okok miatt több mint 21 000 lakás szűnt meg. az új építkezések és a lakásmegszűnések eredményeként a lakásállomány körülbelül 54 000 lakással bővült. a lakások 16 százaléka budapesten, 84 százaléka vidéken épült.

a fogyasztási cikkek és szolgáltatások árszínvonala átlagosan mintegy 2 százalékkal magasabb volt az előző évinél. az élelmiszerek átlagos áremelkedése hasonló nagyságrendű volt, amit csaknem kizárólag az idényjellegű élelmiszerek nagymértékű áremelkedése okozott. a zöldség- és gyümölcsfélék árai cikkenként eltérően alakultak, éves átlagban összesen a zöldségárak 14 százalékkal, a gyümölcsárak 21 százalékkal emelkedtek az előző évhez képest.

a ruházati cikkek árszínvonala 2-2.5 százalékkal volt magasabb az 1970. évinél. néhány cikk ára, mint például a harisnyaféléké, jelentősen csökkent, ugyanakkor egyes gyermekruházati cikkek ára az átlagosnál jóval nagyobb mértékben emelkedett. az egyéb iparcikkek átlagos árszínvonala körülbelül 1.5 százalékkal magasabb, a fűtésre, háztartási energiára fordított kiadások árszintje pedig körülbelül 1 százalékkal alacsonyabb volt, mint az 1970. évi.

a szolgáltatásoknak az előző évinél 4.5 százalékkal magasabb árszínvonalában a lakbérek 1971. július 1-i emelése jelentős szerepet játszott. a lakbéremelkedés okozta többletkiadás 1971-ben a lakbérpótlékkal a családok zöménél megtérült.

a takarékbetétállomány összege 1971. év végén 48.2 milliárd forint volt, az év folyamán 6.1 milliárd forinttal gyarapodott az 1970. évi 7 milliárd forintos növekedéssel szemben. az 1970. évihez hasonló mértékben nőtt a lakosság készpénz megtakarítása, hiteligenybevétele meghaladta az egy évvel korábbit.
/folyt.köv./

bb. 1. /a központi...17.folyt./e

iv. népesség-népmozgalom, egészségügy, oktatás

1972. január 1-én az ország népessége 10 374 000 fő volt. az év folyamán 150 500-zan születtek, 122 900-zan haltak meg, a népesség száma 27 600 fővel nőtt. ezer lakosra 14.5 élveszületés és 11.9 halálozás jutott. az élveszületési arány 0.2 százalékkal kisebb a halálozási ugyanennyivel nagyobb volt az előző évinél. az ezer lakosra jutó természetes szaporodás az 1970. évi 3-ról 1971-ben 2.6-ra csökkent. ezer élveszülöttre 35 egy éven aluli halálozás jutott. /ez az arány 1970-ben 36 volt./

az orvosok száma /24 300/ mintegy 3 százalékkal nőtt, az egyéb egészségügyi személyzet száma is több volt, mint az előző évben.

a betegellátás javítására 47 új körzeti rendelőt létesítettek, a szakorvosi rendelők hálózatát 9 új intézettel bővítették. a kórházi ágyak száma körülbelül ezerral nőtt, és az év végén meghaladta a 85 000-ret.

a gyógyító-megelőző ellátás, a rendszeres szűrővizsgálatok eredményeként az új tbc-s megbetegedések száma 9 százalékkal kevesebb volt, mint egy évvel azelőtt. kevesebben betegedtek meg fertőző májgyulladásban és a védőoltások hatására kanyaróban is. az üzemi, közúti és vasúti balesetek száma körülbelül annyi volt, mint az előző évben, a balesetek következtében azonban többen haltak meg.

az állami költségvetés jelentős összeget fordított az oktatás fejlesztésére. az elmúlt évben többek között 625 általános és középiskolai tantermet építettek. legjelentősebb oktatási beruházás a pécsi műszaki főiskola befejezése és a pécsi orvostudományi egyetem bővítése volt.

az 1971-72-es tanévben 1 070 000 tanuló jár általános iskolába, kevesebb, mint az előző oktatási évben, mivel az iskoláskorú gyermekek száma csökkent. a folyó tanévben egy tanóra körülbelül 17 tanuló jut, kevesebb, mint egy évvel korábban. az elmúlt tanév folyamán az általános iskolai tantermek száma 110-zel növekedett. az általános iskolai tanulók egyötöde kap napköziotthoni ellátást, bővült a férőhelyek száma, az igényeket azonban így sem elégíti ki.
/folyt.köv./

- 18 -

NA

bb. 1. /a központi...18.folyt./e

az elmúlt tanévben 150 200-zan fejezték be eredményesen az általános iskolát. a végzetek 42 százaléka szakmunkásképző iskolában, 37 százaléka középiskolában tanul tovább.

szakmunkás képzésben 211 300 fiatal tanul, valamivel kevesebb, mint az előző tanévben. a szakmunkástanulók 26 százaléka lány. az emeltszintű szakmunkásképzés népszerűsége nőtt. száz első évfolyamos tanuló közül 44 tanul ezen a képzési fokozaton. szakmunkásvizsgát körülbelül 70 000 tanuló tett, több mint az előző évben.

a középiskolák nappali, esti és levelező tagozatán az 1971-72-es tanévben 351 500-zan tanultak, 4 400 fővel többen, mint az elmúlt oktatási évben. a középiskolai diákotthonokban az egy évvel azelőttinél több tanuló számára biztosítanak kedvező tanulási feltételeket.

a múlt évben 68 160 tanuló érettségizett, körülbelül 3 százalékkal több, mint egy évvel azelőtt. a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán 16 500 első évfolyamos hallgató tanul, ez a nappali tagozaton érettségizettek 33 százalékának felel meg. 1971-ben nappali tagozaton felsőfoku oklevelet 11 400 hallgató szerzett.

a színház- és mozilátogatások száma 1971-ben valamivel kevesebb volt, mint egy évvel korábban. a televízió előfizetők száma 1971. december 31-én 1 943 000 volt, 174 000-rel több, mint egy évvel azelőtt. 1971. végén 100 háztartásra 58 televízió jutott.

budapest, 1972. január 29.

központi statisztikai
hivatal

/mti/

NA

- 19 -

bb 2. 1005 nyeremény a Lottó hétfői jutalomsorsolásán -
februári sorsolási naptár

i kf/tm/ny ie la

1972. január 29.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn Münnich Ferenc utcai központjában rendezi a Lottó januári jutalomsorsolását. a húzások az első játékhét szelvényei között összesen 1005 tárgynyereményt sorsolnak ki. főnyeremények: egy kétszobás és egy egyszobás öröklakás a XI. kerületi Bartók Béla úton épülő társasházban, egy zsiguli és egy trabant személygépkocsi.

x x x

az igazgatóság összeállította a februári Lottósorsolási naptárt. eszerint február 4-én a fővárosi művelődési házban, 11-én, a XVII. kerületi Dózsa György művelődési házban, 18-án a fővárosi Gázművek Budapesti művelődési házában, 25-én pedig dorogon húzzák a Lottó esedékes nyerőszámainak a havi jutalomsorsolást február 28-án Budapesten rendezik. /mti/

bb 3. téeszék, vállalatok a képzőművészeti alkotások mecénásai között - száz új köztéri szobor - Dózsa-emlékmű Cegléden

i ro/tr/ny zs hgý

1972. január 29.

az ország parkjai, terei, középületei az idén mintegy 100 szoborral és majdnem ugyanennyi sí-diszitménnyel - freskóval, mozaikkal, pannóval, seccoval - gazdagodnak. örvendetes, hogy növekszik a képzőművészet mecénásainak száma: az állam mellett megyei tanácsok, nagyvállalatok, termelőszövetkezetek is mind nagyobb számban jelentkeznek önálló igényekkel a képzőművészeti alkotások vásárlói között. az állam biztosította 20 milliós keretet, a helyi szervek - tanácsok, vállalatok, intézmények - csaknem 15 milliós előirányzata tetézi meg.

az önéletről történő - csak művészeti instrukciót igénylő - kezdeményezések egyik szép példája a mezőnyéki táncsics téesz vállalkozása: a közös gazdaság névadójának emlékét kívánja művészi értékű alkotásban megörökíteni. a közelmúltban somogyi Árpád szobrászművésznek táncsics Mihályról készített portréját már fel is avatta a téesz. a „fekete gyémánt”, városában, komlón tanácsi pénzből bányászélművet állítanak fel: alkotói: Ifju Szabó István szobrászművész és magyar Géza építész. egyre inkább gyakorlattá válik - nagyobb szabású vállalkozások esetében - hogy a tervek magasszintű megvalósítás érdekében a helyi erőforrásokat „házasítják”, az állami keretekkel.

/folyt köv/

-20-

bb 3. / téeszék...folyt/ny

Székesfehérvár, idei milleniumán, ilyen módon monumentális, az 1000 évet példázó emlékművel, a 750 éves aranybullát szimbolizáló alkotással, és Géza fejedelem egészalakos fémszobrával gazdagodik. feállítják ezenkívül Segešty György szobrászművész bronz Lenin szobrát is. Cegléd emlékmű felállításával tiszteleg Dózsa György emléke előtt. a reprezentatív alkotás - Somogyi József bronzból öntött szobra - szintén az anyagi erőkegyesítésének eredményeként gazdagítja majd Cegléd városát. Nyíregyházán a tanárképző főiskolát díszíti majd Blaski János festőművésznek, az oktatás-nevelés gondolatát szimbolizáló mozaikja. Pécsen az orvostudományi egyetem auláját fogják ékesíteni dobi piroska most készülő faintarziái.

Budapest új köztéri képzőművészeti alkotásaiból kiemelkedik a főváros centenáriumi ünnepeire készülő - a Pest és Buda egyesítését két összefonódó láng-nyelvvel megjelenítő - öntöttfém kompozíció, Kiss István szobrászművész alkotása, amely a Margitsziget ékessége lesz. Buda új díszje lesz a Csörsz utcai felszabadulási emlékmű. Kiss-Kovács Gyula szobrász és Dávid Károly építész kompozíciója a szabadságot jelképező, kőpilléren lebegő nőalak. a városligeti fászkör diszkutál gazdagodik. az ötfigurás hangulatos kompozíció kerényi Jenő szobrászművész alkotása. az Erkel színház első emeleti előcsarnokát monumentális seccoval díszítik. az opera és zene történetével foglalkozó 70 négyzetméteres mű Bernáth Aurél nevéhez fűződik. /mti/

--

bb 9. „, Budapest balett „ - közönség-művész találkozó

i tf/gk/ny zs la

1972. január 29.

Balettművészekkel találkozhat a közönség hétfőn - 17 órától - a Martinelli téri Rózsavölgyi könyvesboltban a „Budapesti balett „ című Corvina-album megjelenése kapcsán. Kékesi Mária, Kun Zsuzsa, Lakatos Gabriella, Menyhárt Jacqueline, Ugray Klótild, Dózsa Imre, Harangozó Gyula, Havas Ferenc valamint Lőrincz György, az operaház balettigazgatója, Seregi László koreográfus és Márk Tivadar jelmeztervező lesz a vendége annak az összejevetelnek, amelyet a Corvina kiadó és az ÁKV rendez. a könyvbarátok a minap megjelent albumot dedikálthatják a művészekkel az album egyébként Magyarországon kívül angol és német nyelven is forgalomba került, több mint 100 művészi fényképfelvételel tartalmaz, fotókrónikát adva a magyar balettkulturáról. /mti/

--
-21-

MT

bb 5. sok a nátha, de nincs influenza

i vt/gg-ju zs la

1972. január 29.

a budapesti köjál tájékoztatása szerint az utóbbi időben emelkedett a hűléses, náthás megbetegedések száma. sze-
rencsére könnyű lefolyásúak, amit bizonyít az is, hogy az érintettek általában lábon hordják ki. sem a táppénzes betegek, sem az iskolai hiányzások aránya nem haladja meg a járványmentes időben szokásokat. influenza nincs.

a hirtelen fellépő nátha az időjárás, a hőmérsékletváltozás következménye. ilyen körülmények között - mint mondták - ajánlatos a fokozott óvatosság, az időjárásnak megfelelő öltözködés, célszerű a c-vitamin tartalmú folyadékok, a citromos vagy csipkebogyó tea, a c-vitaminban dus különböző szörpök, gyümölcsök: citrom, narancs, grape fruit stb. fogyasztása, s a töményitalok mellőzése. /mti/

--

bb 6. félszáz hangjáték a rádió idei programjában - új szerzők bemutatkozása - sorozatban

t nn/tm-ju zs hgy

1972. január 29.

mintegy 50 hangjáték, közöttük csaknem husz új magyar darab szerepel a rádiószínház ez évi műsortervében. a mikrofon-előtti premierek - mint dr. lékai ottó, a rádió drámai osztályának vezetője elmondta az mti munkatársának - sok érdekességet ígérnek a hallgatóknak. sorozatot indítanak például, amelyben a sajátos rádióműfaj „ujjoncait” mutatják be. az urh-n sugárzott programot erdélyi mik-lós mai témájú játéka, a „mérnök ur vagyok”, nyitja meg, amelyben a mai értelmiség utkereséséről vall a szerző. a fiatal költő, németn gabrielle „szalmakrisztus”, -a után vágó péter „egy kérdezőbiztos tapasztalatai”, című alkotása kerül mikrofon elé.

/ folyt. köv. /

NA

- 22 -

t

bb 6. / félszáz ... 1. folyt./-ju

ebben a fiatal író egy új életforma megteremtésének lehetőségeit vizsgálja. nádasy lászló „merre mozdulunk?”, című drámája rendhagyó alkotás a maga nemében: a dokumentumriport elemeit keveri meditációval, értékeléssel, miközben egy tudományos kutató sorsát követi nyomon.

a tervek szerint új műve lép a hallgatók elé. csurka istván, szakonyi károly, vészi endre, gyárfás miklós, mesternázi lajos, szabó magda, hegedüs géza és lászló anna is.

a napokban kezdenek hozzá iltyés gyula dózsa drámájának felvételeihez marton endre rendezésében. a jövő évi madách évforduló alkalmából kiemelkedő irodalmi vállalkozásba kezdenek: hozzálátnak az ember tragédiája adaptálásához. a rádiós változatot barlay gusztáv készíti és rendezi.

a lengyelországi felszabadulási évfordulón megrendezik a lengyel hangjátékok seregszemléjét. ebben többek között zgbinew herbert, ireneusz iredunski, henryk bardiewski egy-egy műve szerepel. ősszel a szovjet kultúra hete alkalmából válogatásban tekintik át a szovjet köztársaságok rádióállomásainak legsikerültebb darabjait. az orosz alkotások mellett ezúttal türkmén, gruz, irók munkáit is megismeretik majd a hallgatók. dűnerről írt életrajzi játékot gűnther kunert, az ndk-ban élő neves költőt. ezt, akárcsak wolfgang kohlhadsé, európa-szerte játszott vígjátékot. a mai hal mindig friss-et az ndk nemzeti ünnepe alkalmából sugározzák, több bolgár, jugoszláv, szlovák, román hangjáték mellett a mai angol, francia, belga, dán, finn irodalom értékes alkotásai is helyet kapnak a műcsarnokban. egy angol kispolgár félelmeit örökíti meg csufolkodó, szatirikus formában alain plater „az a mizé a lépcsőházban”, című komédiája. a „tojás joe halála”, szerzőjének, peter nicholsnak „ha a szél furulyát”, című művét várkonyi zoltán rendezi a rádió számára. a klasszikusok közül megemlékeznek a műtőre évfordulóról - a scapin furfangjai új felvételének elkészítésével. /mti/

- 23 -

bb 4. száz esztendő s kőedények a hollóházi gyűjteményben

vid/ká-ju hgy

1972. január 29.

a hollóházi porcelángyár dolgozói az idén ünneplik üzemük fennállásának 140. évfordulóját. ebből az alkalomból az őszi hónapokban látványos kiállítást rendeznek a budapesti iparművészeti múzeumban. bemutatják a gyár legszebb termékeit: a kőedényektől kezdve a mai modern porcelánkészletekig. a felkészülést már évekkal ezelőtt megkezdték. a környező községekben, így telkibányán, pusztafaluban, füzéren, nyíriben és füzéskompón mintegy ötszáz, parasztmintákkal díszített, eredeti hollóházi fajansz tányért, kulacsot, gyertyatartót, bögrét és pálinkásbutykost gyűjtöttek össze. ezek máz alatti díszítéssel készültek és a vörös rózsákból, kék nefelejcekből, szegfűkből, mezei virágokból és petrezselyemlevelekből álló mintákat kézzel festették az edényekre. szinte minden hollóházi tálon és kulcspon más-más minta látható. a gyűjtemény legérdekesebb darabjai azok a kőedények, amelyek még a manufaktúra idején, az 1850-70-es években készültek. ebből az időből maradt fenn egy imakönyvalakul pálinkásbutykos is, amelyre vörös rózsacsokrot festettek. a kiállításon bemutatják azokat a modern vonalú porcellánkészleteket is, amelyeket a régi motívumok felhasználásával díszítettek.

az ipartörténelmi szempontból is értékes edényeket gyártási sorrendben helyezik el a kiállításon. /mti/

bb 7. száznegyvenöt vagon primőr-zöltséget ígér a fővárosnak bács megye

i ol/gg-ju ie

1972. január 29.

a naptár szerint még jócskán bent vagyunk a télben, de a jól fűtött üvegházakban, fólia sátrak alatt országsszerte jól fejlődnek a primőrök. számos tervelőszövetkezetben és kiserleti gazdaságban már rendszeresen szedik a zöldhagymát, csomós kalarábét, hónapos retket, fejessalátát és a csipős hegyespaprikát.

a primőrtermesztést és a zöltségajtatást szolgáló üvegházak és fóliasátrak összterülete egyedül bács megyében meghaladja az egymillió háromezrezer négyzmmétert. különösen számottevő a fejlődés az egyébként is hagyományos zöltségtermesztő vidékeken, elsősorban a tiszta árterében és a duna mentén.

/ folyt. köv./

MT

bb 7. /száznegyvenöt ... 1. folyt./-ju

a bács megyei mék vállalat ez évben egy vagon primőr-paradicsom, egy vagon csipős-hegyespaprika, hat vagon csomós zöldhagyma, 38 vagon fejessaláta, 67 vagon csomós kalarábé és 250 vagon hónapos retek, együttesen tehát 363 vagon primőráru szállítására kötött szerződést. ez 30 százalékkal több, mint amennyit a vállalat a múlt évben felvásárolt. a tervek szerint a lekötött primőrru 20 százaléka a megye területén 40 százaléka pedig a fővárosban kerül forgalomba. a fennmaradó mennyiséget asusztériába és csehszlovákiába exportálják.

a primőrök ára előreláthatólag a múlt évihez hasonlóan alakul; a paradicsom és a hónapos retek valaminvel még olcsóbb is lesz, mint 1971 hasonló időszakában.

a felvásárlási tervek teljesítése érdekében a vállalat ^{fő-}liát és a sátrakhoz szükséges alumíniumvázakat 1,6 millió fő-rint értékű biztosított a tsz-ek, szakcsoportok részére. /mti/

bb 11. újabb óriás kémények épülnek százhalombátán

vid/gö-ju ká hgy

1972. január 29.

nem lesz egyedül a dunamenti hőerőmű jellegzetes építménye, a 200 méter magas kémény. szomszédságában megkezdtek a hozzá hasonló nagyságú óriás építést, amelyet még egy ugyanilyen méretű követ majd. az új kémény korszerűbb lesz a meglévőnél. kupalaku, 35 méter magas alapja már a helyén áll, s hamarosan hozzákezdenek az ettől a szinttől egyenesen felfelé haladó palást betonozásához. a csuszózsákkal épülő, 11 méter belső átmérőjű vasbeton „cső”, falvastagsága mindössze 22 centiméter lesz. a kémény három kazán füstjét vezeti a szabadba, mégpedig a paláston belül külön-külön csővön. így amennyiben valamelyik füstjárat javításra szorul, nem kell a másik két kazánt is leállítani. a vasbeton paláston belül, a három füstcső mellett liftet szerelnek fel a karbantartók munkájának megkönnyítésére. az új kémény a jövő évre készül el.

az újabb két kéményóriásra azért van szükség, mert a dunamenti hőerőmű a következő években hat, egyenként 215 megawatt teljesítményű gépsorral gyarapodik. üzembehelyezésiük után, 1976-ban százhalombatta már csaknem kétezer megawatt villamosenergiát termel az országos hálózat számára. az új nagyteljesítményű gépsorok közül az első, a jövő év derekán kezd meg működését. /mti/

vbb 8. befejezték az esztergomi bazilika főhomlokzatának restaurálását

vid/ká/ny hgy

1972. január 29.

két évvel ezelőtt kezdték meg az ország legnagyobb templomának, az esztergomi bazilikának külső restaurálását. a 19. században épült székesegyház az egyik legértékesebb műemlékünk. süttői márvánnyal díszített belsőjében a világ egyik legnagyobb vászonra festett képe látható. a 13 méter magas, 6.5 méter széles festmény grigoletti velencei festő műve és tizián „assunta” című képének másolata.

a hatalmas épületkolosszus helyreállítása sok munkát ad a kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat dolgozóinak. a magyar klasszicista stílusú templom ugyanis 118 méter hosszú és 100 méter magas. a főhomlokzatát díszítő hatalmas 22 méteres oszlopcsarnokot 8 óriási korinthusi oszlop tartja. az épület métereire jellemző, hogy az északi homlokzat helyreállításához 18.000 léghöbméter állványra van szükség. egyébként ez lesz a legnagyobb munka, mert ezt a részt érte a legtöbb háborús sérülés, míg a legkülönlegesebb feladatot a kupola helyreállítása jelenti. a 24 oszlopon emelkedő, 71 méter magas, 33 méter külső átmérőjű kupola tetejéről leemelik és újra aranyozzák a keresztet.

egész éven át a legkiválóbb szakemberek, kőfaragók, szobrászok, festők, bádigosok, kőművesek dolgoznak a helyreállításán. eredetileg úgy tervezték, hogy az oldalfalak burkolásához újra megnyitják azt a pilismarót melletti bányát, amely a 19. században az épületet borító konglomerát tufát szolgáltatta. a bánya ujranyitása azonban nagyon költséges lett volna, ezért a mintegy 250 - 300 köbméternyi tömbkővet az azonos minőségű síroki kő-bányából szállítják esztergomba.

a főhomlokzat helyreállítását most fejezték be és a tervek szerint jövőre átadják az egész székesegyházat. /mti/

-26-

bb 10. hány órát taníthatnak a nyugdíjas pedagógusok? - új szabályozók léptek életbe

i szö/pá/ny zs hgy

1972. január 29.

az országszerte tapasztalható pedagógus-hiány indokoltá tette a nyugdíjas pedagógusok alkalmazását is. bár az elmúlt időszakban a pedagógus nyugdíjazások száma csökkent, a tanerő-hiány változatlan. a január elsején életbelépett új rendelkezések az oktatásügy területén is módosították a nyugdíjasok munkavállalási feltételeit - erről tájékoztatták a pedagógusok szakszervezetében az mti munkatársát.

elmondották, hogy a továbbiakban a nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatását sem a kereseti összeghatárok, hanem a munkaórák határozzák meg. az alsó- és középfokú oktatási intézményekben foglalkoztatott pedagógusok - óvónők, tanítók, tanárok - nyugdíjazásuk után egy-egy naptári évben 1260 órára köthetnek munka-szerződést, ennek a munkaidőnek azonban csak a felét tölthetik katedrán: a kimondottan tanítási órákat a keret szempontjából ugyanis duplán kell számítani, vagyis ebben az esetben csak 630 tanítási óráról lehet szó naptári évenként.

a felsőfokú oktatási intézményekben munkát vállaló nyugdíjas pedagógusokra az általános szabályok érvényesek, vagyis 12 hónap alatt 840 órát taníthatnak. / ennek részletes szabályozását most dolgozzák ki. /

munkaerőgazdálkodási megfontolásból 1260 órás - hat hónapos - foglalkoztatási keretet engedélyeztek az egészségügyi, oktatásügyi, egyéb művelődési és kulturális szolgáltató / közművelődési, népművelődési, művészeti stb. / továbbá a gyermek- és szociális intézményeknél a munkás és kisegítő állománycsoportba tartozó munkakörökben elhelyezkedni kívánó nyugdíjasok számára. ide tartoznak például a hivatalsegédok, a portások, a dajkák, a konyhaszemélyzet. ugyanebben a kedvezményben részesülnek a népgazdaság egész területén a fűtőként alkalmazott nyugdíjasok is.

a felsoroltak a meghatározott munkaórákon belül dolgozók teljes nyugdíjukat kapják. nyugdíjuk folyósításának korlátozása nélkül alkalmazhatók viszont egész évben a takarítók az oktatási, az egészségügyi, a gyermek- és szociális intézményekben belül. /mti/

-27-

bb 12. az idén 17.000 gázfűtési engedélyt adnak ki a fővárosban

1 -don/ny zs la

1972. január 29.

sokan teszik szóvá, hogy lakásuktól nem messzire húzódik a gázvezeték, miért nem kapják meg a gázfűtési engedélyt? mint illetékes helyen elmondták, éppen a meglévő igények folyamatos, zavartalan kielégítése érdekében egyelőre csak néhány kerületben engedélyezik a korszerű fűtés bevezetését. a gázproblémákon véglegesen csak a földgázra való átállás segít. ezért a következő esztendő legfontosabb feladata a földgázprogram mielőbbi megvalósítása.

a főváros a gázellátás javítására az idén 400 millió forintot költ. ebből a hálózatfejlesztés során körülbelül 50 kilométernyi vezeték fektetnek le, amely nemcsak a városi, hanem a földgáz szállítására is alkalmas lesz. a rekonstrukciós munka keretében mintegy 20 kilométernyi vezeték újítanak fel. egyelőre, lassu ütemben, de fokozatosan nő a földgázfogyasztók száma. az idén például a városi gázfogyasztók közül mintegy 4000 háztartás tér át földgázüzemeltetésre és 18.000 új otthont kapcsolnak be a gázhálózatba.

ebben az esztendőben mintegy 17 ezer gázfűtési engedélyt adnak ki a fővárosban. a gázfűtési lehetőségeket elsősorban a levegőtisztasági programban szereplő 5. és 13. kerületeknek biztosítják, s a következő években is - a hálózat teljes kiépítésének befejezéséig, az igények alapos felméréséig - csak korlátozott számban engedélyezik majd a gázfűtés bevezetését.

a fővárosi gázművek fokozott gondot fordít az úgynevezett gázszegény területek ellátásának javítására is; a nyomásszabályozók építése változatlanul fontos feladat. az idén a többi között a XI. kerületi szüret utcában, valamint a belvárosban, a balassi bálint utca és a markó utca sarkánál létesítenek ilyen berendezéseket. a gázművek - az idei program szerint 35 millió köbméterrel több városi gázt és mintegy 80 millió köbméterrel több földgázt szolgáltat majd a fővárosnak. a nagyarányu fejlesztéssel a vállalat felkészült arra, hogy a tavalyi napi 3.1 millió köbméteres csucsfogyasztással szemben 1972-ben naponta 3.6 millió köbmétert biztosít majd a budapestieknek.

/mti/

--
-28-

MA

bb 13. tíz bács megyei termelőszövetkezettől visszavonták az ipari tevékenységre szóló engedélyt

vid/um ká hgy

1972. január 29.

bács-kiskun megyében a sajátosságokból adódóan az ország más vidékeinél gyorsabban találtak létjogosultságot a különféle mellékiüzemági tevékenységek. szinte spontán módon - általában használaton kívüli épületek, gépek, s egyéb eszközök felhasználásával - kezdődött el az agrár-iparosodás, amely biztosította a mezőgazdaságban dolgozók állandó foglalkoztatottságát. elsősorban a fő tevékenység, a mezőgazdasági termelés fejlődését, növelte a tsz-ek vagyonát. a mezőgazdaságon belül 552 különböző kiegészítő tevékenységet folytatanak. ezenkívül 137 kooperációs vállalkozásban vesznek részt a bács megyei termelőszövetkezetek. a legutóbbi felmérések szerint a mellékiüzemágak bevétele meghaladta az egymilliárd forintot.

a mellékiüzemágakat szabályozó rendelet alkalmazásához ismét felméri a vidék mezőgazdasági üzemének melléktevékenységét. a széleskörű munkában véleményt kérnek a helyi tanácsok vezetőitől, igényt veszik az üzemszervezési és számviteli szakemberek javaslatait. az eddigi tapasztalatok szerint sok jól megalapozott, az élelmiszeriparhoz kapcsolódó fejlesztő kiegészítő üzem működik, amely jövedelmezőbbé teszi az árutermelést, növeli a piaci felhozatalt. a mezőgazdasági árutermeléstől idegen mellékiüzemágak - kevés kivétellel - az utóbbi időben szinte önmaguktól felszámolódtak. tíz esetben pedig visszavonták a telephelyeken kívül végzett ipari tevékenységre szóló engedélyt a termelőszövetkezetektől. mégis van amikor a „szükség törvényt bont”, a szakmári petőfi termelőszövetkezetben a mezőgazdasági termeléstől teljesen idegen foglalkozási ágat művelnek: vasöntődét üzemeltetnek. a kis kohó fenntartását a közös gazdaság rossz termőhelyi adottsága indokolja. a szikkel tarkított földeken alacsonyok a szántóföldi növények hozamai, s az ehhez igazított állattenyésztés is keveset jövedelmez. ennek kiegészítésére tartják fenn az öntvénygyártó részleget, ahol olyan öntvények készülnek, amelyek kis szériát igényelnek, illetve egyedi darabok, így nagyüzemi előállításuk gazdaságtalan lenne.

/mti/

--

- 29 -

7.50/um

1972
10

bb 14. malacnevelő műanya

vid/um ká hgy

1972. január 29.

a mezőgazdaságban igen keresett és fontos termék gyártására rendezkedett be a bajnai alkotmány termelőszövetkezet. magyar szabadalom alapján a sertésfiasztatókban gazdaságosan alkalmazható „műanyagát”, gyártanak. a hőszabályozóval ellátott elektromos melegítő korábban a pulykanevelő istállókhoz készítették, a szakemberek hamarosan felfigyeltek a berendezés kedvező tulajdonságaira, s ez adta az ötletet arra, hogy a műanyagát ki kellene próbálni a sertésfiasztatókban is.

a kísérlet sikerrel járt: bebizonyosodott, hogy az elektromos műanya alkalmazásával gyorsabban, jobban fejlődnek a malacok, kevesebb az elhullás. a berendezés a malacok korának megfelelő hőmérsékletet biztosít, állandóan és egyenletesen melegíti a padozatot és az almot. az infrasugarak melegítő hatásuk mellett kedvező élettani hatást fejtenek ki. az sem közömbös, hogy a műanya üzembentartása 47 százalékkal olcsóbb, mint a hagyományos infralámpáé. az új berendezés számos más előnye mellett baleset és tűzveszély nélkül alkalmazható, mert a sugárzótest fűtőszálait kerámiába ágyazzák.

a malacnevelő műanyára a mezőgazdasági gépkísérleti intézet kedvező minősítést adott. ennek alapján az agroker vállalat megkezdte forgalomba hozatalát. a hazai gazdaságok máris több száz műanyagát rendeltek a bajnai tsz-től. /mti/

-. -

bb 15. ötvenkét méter magas viztorony nagykanizsán

vid/um ká hgy

1972. január 29.

a város legmagasabb pontján húzzák fel nagykanizsa legmagasabb építményét, az 52 méter magas viztoronyt. a betonkolosszust csuszózsarus rendszerrel építik, s a munka télen sem szünetel. az év közepére elkészülő torony 2.500 köbméter víz tárolására lesz alkalmas. a létesítmény része a több mint 100.000.000 forintos költséggel épülő új városi vízműrendszernek. a vizet 18 kilométerestávvezetéken a mura folyó partján telepített vízműből juttatják a városba. /mti/

-. -

- 30 -

7.55/um

10³²⁵

bb 16. felvonulnak a szerelő vállalatok a dunaujvárosi folyamatos acélöntőmű építéséhez

vid/um ká hgy

1972. január 29.

a dunai vasmű idei legnagyobb beruházása a folyamatos acélöntőmű építése, amelyre 1972-ben negyed milliárd forintot fordítanak.

borovszki ambrus vezérigazgató az mti tudósítójának elmondotta, hogy eddig az alapozáson és vasszerkezetek szerelésén dolgoztak, s a munka dandárja mostantól kezdve a szerelőkre hárul. a szovjet gépek és berendezések már a vasműben vannak. az 1.sz. öntőgép minden darabja, s a 2.sz. gép nyolcvan százaléka megérkezett. a szerelő vállalatok felvonulása megkezdődött. arra számítanak, hogy az 1. öntőgépnél a szerelő vállalatok összehangolt munkájával az üzemi próbákat a negyedik negyedévben megkezdhetik, s próbaiüzemelésre még az idén átadhatják az ország első folyamatos acélöntőgépét. /mti/

-. -

bb 17. vasvillával támadt az önkéntes rendőrre

vid/um fm cz

1972. január 29.

hivatalos személy ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak és garázdaság miatt került a vádlottak padjára stréer mátyás. a 37 éves orosz lány fogatos már kilenc ízben volt büntetve. változatos bünlajstromán a lopástól a közveszélyes munkakerülésig, garázdaságig sokféle büncselekmény szerepel. a megrögzött alkoholista legutóbb az utcán részegen vasvillával verte a vértesi erdőgazdaság lovait. egy önkéntes rendőr figyelmeztette, hogy fel fogja jelenteni. stréer erre a vasvillával rátámadt a férfira, és karján megszurta. amikor a járőrök beavatkoztak, és elvették tőle a vasvillát, újabb támadóeszközöket kapott fel a kocsiról. miután ezeket is kivették kezéből, beszaladt a lakásába és egy kést hozott ki, de végül is ártalmatlanná tették. kiderült, hogy bosszút akart állni az önkéntes rendőrön, aki korábban többször intézkedett vele szemben, legutóbb például azért, mert bukósisak nélkül motorozott. a vádlott egy másik alkalommal két férfit - az egyik haragosa volt - kergetett vasvillával a városban át. az esztergomi megyei bíróság stréer mátyást jogerősen két évi szabadságvesztésre ítélte és alkoholelvonó-kezelésre kötelezte. /mti/

-. -
- 31 -

8.00/um

10³³⁰

bb 18. nylonhulladékból vegyipari alapanyag

vid/um ká hgy

1972. január 29.

a kazincbarcikai borsodi vegyikombinátban - a fejlesztési alap felhasználásával - olyan új üzemszám kiállításán dolgoznak, amely importanyag behozataltól mentesíti a népgazdaságot. a budapesti vegyiművek és a bvk mérnökeinek elgondolása alapján készülő új üzemben - hazai berendezések segítségével - az országban található nylon hulladékból hasznos vegyipari alapanyagot készítenek. a nylonhulladék gyűjtését már az elmúlt évben megkezdték és így az induláshoz elegendő mennyiség áll rendelkezésükre. az új üzemben - amely hazánk első ilyen létesítménye lesz - az első negyedév végén kezdik a termelési próbákat. számítások szerint a hulladékból évente háromszáz tonna hasznos vegyipari alapanyagot nyernek. /mti/

--

bb 19. „márkás”, dolgozók az afit 12-es autójavító vállalatnál

vid/um ká hgy

1972. január 29.

háromszázra nőtt az ugynevezett márkás dolgozók száma az afit 12-es szombathelyi autójavító vállalatnál. 1970-ben - külföldi autójavítók példájára - hibamentes mozgalom indult azzal a céllal, hogy növeljék a szakma becsületét. a mozgalomba legalább egy éves folyamatos munkavisztonnyal rendelkező, felelősségteljes büntetés alatt nem álló, igazolatlanul nem mulasztó, selejtmentesen termelő dolgozók jelentkezhetnek, akik a minőségi szint egyenletes tartása esetén - a csoport - és művezetők javaslatára - megkaphatják a kitüntető „qualita:t”, címet és a vele járó jutalmat.

a módszer kitűnően bevált, csökkent a selejt, kevesebb a reklamáció. természetesen ha valaki visszaél a bizalommal, s gyenge munkát ad ki a kezéből, attól visszavonják a „qualita:t”, címet. /mti/

--

- 32 -

8.05/um

16 830

bb 20. helyreállt a forgalmi rend a petőfi sándor utcában - szórványos jégzajlás a dunán

j
i tf/um hgy

1972. január 29.

szombat reggeli információk az ügyeletekről:

a budapesti közlekedési vállalatnál elmondották, hogy a hét utolsó napjára helyreállt a forgalmi rend a belvárosban, ahol a szerdán eltörött 500-as főnyomóvezeték javítási munkálatai miatt az előző napokban terelő útvonalon közlekedtek a járművek. szombattól ismét eredeti útvonalán, a petőfi sándor utcában jár a 2-es és a 15-ös, autóbusz.

a távbeszélő igazgatóság ügyeletéről azt jelentették, hogy a petőfi sándor utcai vízcső-törés következtében elnémult mintegy 2.500 telefonállomás zömét már kijavították. egy-egy nagyobb egységű kábelben vannak még hibás vonalak, azonban ezeket is folyamatos vizsgálat nyomán, illetőleg konkrét bejelentésekre rendbehozzák.

a budapesti rendőrfőkapitányság tájékoztatása szerint szombatra virradó éjszaka a fővárosban - szolgálati nyelven szölvá - „semmi említésre méltó esemény nem történt.

az árvízvédelmi ügyelet arról adott jelentést, hogy a duna vízállása budapestnél 87 centiméter, apadó. összehasonlításként elmondták, hogy a duna legalacsonyabb vízállását 1947-ben mérték, akkor 51 centiméter volt. egyébként a jég az egész magyarországi duna-szakaszon szórványosan zajlik. a balaton és a velencei tó viszont beállt: a jégpáncél 15-20 centiméter.

a mentők szombat reggeli jelentése szerint 24 óra alatt több mint 200 „esethez”, vonultak ki, ebből harminc alkalommal a túlzott alkoholfogyasztás következményei miatt tárcsázták a 04-et.

a MÁV főmenetirányító szolgálatától kapott információ: a vonatok menetrendszerűen közlekednek, csupán helyenként minimális késéssel. /mti/

--

- 33 -

9.40/um

10 830

bb 21. tanácskozás az önellenőrző szerszámgépek elterjesztéséről
t sl/um ie hgy 1972. január 29.

ipari és kereskedelmi vállalatok, kutató-és tervező-in-
tézetek szakemberei szombaton a kgm székházában kerekasztal kon-
ferencián az ugynevezett adaptív-kontról elvén működő, vagyis
önellenőrző forgácsoló szerszámgépek hazai fejlesztéséről és
elterjesztéséről tárgyaltak.

a szovjetunióban már egész sor gyárban bevezetett kor-
szerű eljárás gyakorlatilag megszünteti a selejtet és nagymér-
tékben növeli a termelékenységet. az új elven működő gépbe ik-
tatott érzékelő szerkezet megmunkálás közben folyamatosan ellen-
őrzi a gépbe befogott munkadarab méreteit, az esetleges eltérést
jelzi egy vezérlőszerkezetnek, amely a hibát - például a fogás-
mélység megváltoztatásával - azonnal korigálja.

az új módszer egyik legjelesebb szakértőjét, dr. b.sz.
balaksin professzort, moszkvai egyetemi tanárt meghívták hazánk-
ba, aki a kerekasztal értekezleten szintén részt vett és tájé-
koztatta a szakembereket az eljárás elterjesztésének lehetősé-
geiről. ezt megelőzően a szovjet professzor több magyar vállala-
latnál szakelőadást tartott az adaptív kontrol elvén működő
szerszámgépek alkalmazásáról.

a szombati konferencia résztvevőinek véleménye szerint
elő kell készíteni hazánkban az új módszer elterjesztését. ennek
műszaki és anyagi kérdéseit részletesen megvizsgálják. /mti/
--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ie mm bh hgy 1972. január 29.

mai bb 1. sz. hírünkre - a központi statisztikai hivatal
jelentése - az alábbi javítást adjuk:

a 3. folytatás utolsó bekezdésének második mondata helyesen
a következő:

l a pénzbevételek növekedésében szerepük volt központi bér-
intézkedéseknek /a pedagógusok átlagosan 19-20 százalékos,

az egészségügyi személyzet 8-tól 34 százalékgig terjedő fizetés-

emelése, stb. /néhány ágazat /építőipar, közlekedés, stb./
megkülönböztetett.../mti/
--

- 34 -

10.17 bh

10/1025

bb 22. aranygyűrű, jutalomszabadság, magasabb részesedés a
törzsgárda tagjainak

vid/ká bzs hgy 1972. január 29.

pécsett, a déldunántuli gázgyártó és szolgáltató vál-
lat központjában törzsgárda ünnepséget rendeztek szombaton.
ez alkalommal adták át először az aranygyűrűt annak a harminc
dolgozónak, akik 30, illetve annál hosszabb időt töltöttek
szolgálatban.

a baranya, tolna és fejér megyék területén működő vál-
latat minden harmadik - összesen félezer - dolgozója törzs-
gárdához tartozik. közülük százan ünnepeltek kerek évfordulót.
s kapták meg a bronz, ezüst és arany törzsgárda fokozatot, a
vállalati emblémával díszített ajándékot, a fokozatnak meg-
felelő pénzjutalmat, továbbá a 2-12 napig terjedő jutalomsza-
badságot. a vállalat kollektív szerződése egyéb módon is el-
ismeri a munkahelyi hűséget. így például az évvégi részesé-
dési alapról kiemelten juttatnak a törzsgárda tagoknak. /mti/
--

bb 23. negyvenöt arany pecsétgyűrű

vid/ká bzs hgy 1972. január 29.

fennállásának huszadik évfordulóját ünnepelte szombaton
a nógrád megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat. boltháló-
zata, dolgozóinak létszáma husz év alatt megkétszereződött, for-
galma pedig hat- és félszeresére nőtt. a vállalat bevétele
1952-ben hatvanhatmillió forint volt, s tavaly elérte a négy-
százhuszonötmillió forintot.

a negyedik ötéves terv időszakában tovább emelik a szol-
gáltatások színvonalát. salgótarjánban gyors ütemben épül a
vidék egyik legnagyobb, legkorszerűbb lakberendezési áruháza.
több kisebb-nagyobb bővítésen kívül a negyedik ötéves terv vé-
gig balassagyarmaton is megépül egy háromezernégyszáz négy-
zetméter alapterületű iparcikk áruház.

az eredményekben, abban, hogy a vállalat eddig hatszor
nyerte el a „kiváló vállalat” címet, természetesen oroszlan-
része van a dolgozóknak, akik közül a szombaton, balassagyar-
maton megrendezett innepi termelési tanácskozáson negyvenötöt -
husz éves szolgálatukért - arany pecsétgyűrűvel ajándékozták
meg. /mti/
--

11.02/bzs

- 35 -

11/10

bb 24. robbantás 2000 méter mélyen - eredményes termelési kísérletek a nagylengyeli olajmezőn

vid/ká bzs hgy

1972. január 29.

a kőolajkutató és termelési tapasztalatok szerint a föld mélyében elhelyezkedő mész- és egyrésze repedéses, másrésze tömör. a repedéses rendszerű mész-áramlási, mozgási lehetőséget biztosít a kőzetben elhelyezkedő kőolajnak, míg a tömör mész szinte magába zárja a folyadékot. a tömör mész- kőtárolókban mesterséges beavatkozással kell utat nyitni az olajnak.

a nagylengyeli olajmezőn az elmúlt év februárjában hajtották végre az első ilyen kísérletet. a 2000 méter alatti mélységben végzett robbantás azonban nem hozott eredményt. ezért a múlt év novemberében az elsőnél jóval nagyobb töltetű és haterejű robbantást hajtottak végre, ezuttal 500 kiló különleges, erre a célra gyártott robbanóanyagot használtak fel. ez a robbantás létrehozta azokat a repedéseket, amelyek áramlási lehetőséget biztosítottak az addig tömör mész- kőben. a nagylengyeli olajmező szakemberei a robbantás után még savas rétegrepszttést is alkalmaztak. a kettős eljárás eredményt hozott: néhány nappal ezelőtt olajnyomokat találtak a felhozott folyadékban. a tisztítás után naponta 20-30 köbméter olajat ad majd a robbantással megnyitott kut.

bálint valér, a dunántúli kőolaj- és földgáztermelő vállalat főmérnöke szerint a robbantásos eljárás nagy lehetőséget biztosít a kőolajtermelés növelésére, a földtani kőolajkészlet megcsapolásának fokozására. különös jelentősége van a robbantásos és az azt követő savas rétegrepszttésnek a nagylengyeli olajmezőn, ahol repedéses és tömör mész- kőtárolók váltják egymást és sok az olyan meddő kut, amely tömör mész- kőben végződik és eddig nem volt hasznosítható. az új technológia alkalmas arra, hogy termelésbe állítsák ezeket a kutakat is. /mti/

--

bb 25. száznegyven pedagógus állást hirdettek meg vas megyében

vid/ká bzs hgy

1972. január 29.

vas megyében 140 pedagógus állást hirdettek meg az ősszel induló új tanévre. főleg a falusi iskolák várják a jól felkészült fiatal nevelőket. az általános iskolákban 62, a középfokú iskolákban 42 állás vár betöltésre. főként reál szakosokban van hiány. /mti/

11.20/bzs

--
- 36 -

1140

bb 26. kétharmadával nagyobb lucernatermés, olcsóbb tej - a tessedik és az ujhelyi szocialista brigádok értekezlete

t jf/mm ie bzs hgy

1972. január 29.

a mezőgazdaságban jól ismert két szocialista brigád: a tessedik és az ujhelyi brigád értekezletét rendezték meg szombaton a medosz székházában. a brigádok tagjait - tudósokat, mezőgazdasági szakembereket - dr. Lőrincz József főosztályvezető üdvözölte, aki elmondotta, hogy a tessedik szocialista brigádnak már 294 tagja van és több megyében van már önálló tagozata. ez a munkacsapat egyesíti azokat a mezőgazdasági szakembereket, akik az ország különböző vidékein tevékenykednek a nagyobb növénytermesztési hozamok eléréseért. az elmúlt évben például 128 ezer holdon termesztettek - utmutatásuk alapján - lucernát; ezekben a gazdaságokban általában kétharmaddal nagyobb terméshozamokat értek el, mint az országos átlag. száztizenöt tagja van az ujhelyi szocialista brigádnak, amely szintén országos hálózattal rendelkezik. a brigádban tömörült mezőgazdasági szakemberek az állattenyésztés, elsősorban a szarvasmarha-tenyésztés fellendítésén fáradoznak. az elmúlt évben 119 termelőszövetkezetben adtak szaktanácsot, és ezekben a gazdaságokban literenként 20-30 fillérrel sikerült csökkenteni a tej önköltségét. /mti/

--

bb 27. negyedszázados jubileumi ünnepség a celldömölki gimnáziumban

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

a celldömölki berzsenyi daniel gimnáziumban szombaton reggel nyolc órakor a csengőszó nem a megszokott napi első tanóra kezdetét jelezte, hanem az iskola átadásának negyedszázados évfordulójára emlékeztetett. az ez alkalomból rendezett ünnepségen maróti józsef szakfelügyelő, az iskola egyik alapító tagja mondott beszédet, melyben ismertette az intézmény huszonöt éves történetét.

a jubileumról februárban és márciusban ünnepi szakköri üléseken is megemlékeznek. /mti/

--

11.37/bzs

- 37 -

1145

bb 28. tanévzáró ünnepség a szombathelyi tanácsakadémia elnökképző tagozatán

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

tanévzáró ünnepséget rendeztek szombaton a tanácsakadémia szombathelyi oktatási intézetének elnökképző tagozatán. az intézetben a második alkalommal tartottak öthónapos bentlakásos tanfolyamot a községi tanácsok elnökei részére. a tanfolyamon az ország tizenkilenc megyéjéből összesen nyolcvan-négyen vettek részt.

az ünnepségen - melyen megjelentek a vas megyei párt-és tanácsszervek, valamint a tanfolyamon résztvett hallgatók megyéinek vezetői, képviselői - dr. varga józsef, a miniszter-tanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese tartott előadást, majd dr. horváth sándor, a szombathelyi tanácsakadémia igazgatója értékelte a tanfolyam hallgatóinak munkáját. többek között elmondotta, hogy a tanfolyam hallgatói sikeres vizsgát tettek, közülük tizenegyen érdemelték ki a kitűnő, és harminc-nyolcan a jeles bizonyítványt.

a tanévzáró a legjobb tanulmányi eredményt elérők jutalmazásával, s a dózsa györgy utcai általános iskolások műsorával fejeződött be. /mti/

--

bb 29. garay jános szobrot avattak szekszárdon

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

a 75 éves szekszárdi garay jános gimnázium jubileumi ünnepségsorozatának befejezéseként, szombaton császár józsef, a városi tanács elnöke az intézetben leleplezte a névadó mell-szobrát, buza barna szobrászművész alkotását, a pirogránit-ból készült emlékművet a városi tanács ajándékozta a szekszárdi gimnáziumnak. /mti/

--

12.05/bzs

- 38 -

1225

bb 31. doktorrávatás szegeden

vid/ká bzs hgy

1972. január 29.

a szegedi egyetemek dugonics téri épületének aulájában szombaton délelőtt, két alkalommal, doktorrávató ünnepséget rendeztek. összesen 170 fiatal diplomást avattak doktorrá. közülük a legtöbben, 134-en az állam- és jogtudományi karon fejezték be tanulmányaikat.

az egyetemi tanács tagja dr. serfőző lajos oktatási rektorhelyettes elnökletével fogadta doktorrá a fiatalokat. /mti/

--

bb 32. megkezdődtek a zárszámadó közgyűlések vas megyében

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

szombaton vas megyében is megkezdődtek a tsz zárszámadó közgyűlések. ezen a napon egyházashetyén, körmenden, jákon, s a szombathelyi petőfi tsz-ben értékelték az elért eredményeket. egyházashetyén például négy évre tekintettek vissza, ugyanis ekkor jött létre öt község - egyházashetye, borgáta, kemeneskáporna, köcsk és mesteri - közös gazdaságainak egyesüléséből az 5200 holdon gazdálkodó, 635 tagot számláló kemenesaljai berzsényi daniel tsz. a közös gazdaság vezetői, tagjai, büszkék lehetnek elért eredményeikre. dinamikusan fejlődött a tsz. tiszta vagyonuk például a 4 év alatt 21 millió forintról 39 millió-ra nőtt. a növénytermesztés árbevételét megduplázták, az állattenyésztését pedig évi nyolcmillió forintról huszmillióra emelték. az egy tagra jutó részesedés ötezer forinttal növekedett. négy év alatt több mint 27 millió forintot költöttek új létesítmények építésére, gépesítésre. megoldották a gabona és a kapásnövények - a kukorica, cukorrépa - komplex gépesítését.

körmenden, a vörös csillag tsz-ben az elmúlt évben tizenkét millió forintos beruházást valósítottak meg. október óta működik 360 férőhelyes szakosított tehenészeti telepük és a 200 férőhelyes borjunevelőjük. a tsz vezetőségének külön gondja volt a tagság szakmai ismereteinek bővítésére is. dolgozó tagjaik hatvan százaléka szerzett szakmunkásképesítést, illetve bizonyítványt. /folyt. köv./

12.10/bzs

- 39 -

1235

bb 32. /megkezdődtek ... 1. folyt./bzs

az oktatást az idén is folytatják. külön dicséretre méltó, hogy ebben az évben a havi 700 forintnál kisebb összegű járadékosaik és nyugdíjasaik juttatását saját erőből tíz százalékkal növelik, a tsz-ben egy tízórás munkanapra 96 forint kereset jutott a tagoknak.

a 3600 holdas jáki petőfi tsz-ben tavaly már hat agrár-mérnök és négy szaktechnikus irányította a munkákat. az állattenyésztésben például baromfiból 160 mázsával, tejből 70 ezer literrel értékesítettek többet a tervezettnél. az ágazat többlet hozama meghaladta a 3 millió forintot. az elmúlt évben befejezték gépparkjuk felújítását, s közös vagyonuk egy és negyed millió forinttal nőtt. elkészült a tsz vízrendezési terve, amelynek megvalósítására 14 millió forintot szántak. a tagok évi átlagkeresete több mint másfél ezer forinttal emelkedett. jó a kapcsolat a tsz és a háztáji között is. a szövetkezet mintegy kétfélmillió forint értékű árut vett át a háztájiból nagyüzemi értékesítésre.

a szombathelyi petőfi tsz-ben is eredményes évet zártak. a közgyűlési beszámolóból kiderült például, hogy a buza mázsáját 37 forinttal olcsóbban állították elő, mint az előző esztendőben, s az állataikat is egy hónappal előbb hizlalták meg, mint korábban, ami szintén jelentősen csökkentette a költségeket. ennek köszönhető, hogy a tartalékolás mellett is három százalékkal tudták növelni a tagok keresetét. egy tízórás munkanapra 107 forintot fizettek. /mti/

bb 33. felhasználható: 16 órától!

arany- és gyémántlakodalom

ö vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

három nem mindennapi családi eseményről adtak hírt szombaton az mti munkatársai: a zala megyei barlahida községben szipócs józsef és felesége, született gergály vilma 60. házassági évfordulóját ünnepelte. 1912. január 28-án kötöttek házasságot. a házaspár mindegyike 82 éves és viszonylag jó egészségnek örvend. a hajdani szegényparasztok most tsz-nyugdíjat élveznek. sokszor nehéz, de derűs életüket ugyanabban a házban töltötték, amelybe 60 évvel ezelőtt beköltöztek.

/folyt. köv./
12.15/bzs

- 40 -

1240

bb 33. /arany- ... 1. folyt./bzs

a göcseji tájegység legrégebbi lakóházában élnek: a szalmafedeles, vén talpasház korát 300 évre becsülik.

tiszalökön a 77 éves tomán bálint tsz-nyugdíjas és felesége zsiros borbála tartott aranylakodalmat. az 50. házassági évforduló alkalmából három gyermek, hat unoka, a rokonok és barátok köszöntötték az idős házaspárt.

simonfai lajos, kaposvári lakos viszont új házasként ünnepelte nyolcvanadik születésnapját. a kaposvári városi tanács házasságkötő-termében kollárovcics rozália hetvenegy éves kaposvári lakossal esküdtek egymásnak örök hűséget. ilyen idős korban megkötött házasság az utóbbi tíz évben nem volt kaposvárott. /mti/

bb 30. e m b a r g ó : 19 óráig!

fejlődő kapcsolatok, szélesedő együttműködés hazánk és az ndk között

i hi/gk zs bzs hgy

1972. január 29.

halász istván, az mti diplomáciai hírmagyarozója írja:

a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság kapcsolatainak fejlődésében újabb, jelentős állomás az ndk vezető személyiségeinek magyarországi látogatása. a moszoni magas szintű találkozó - két esztendővel a kádár jános és focs jeno vezette magyar párt- és kormányküldöttség ndk-beli látogatása után - a testvéri barátság újabb kifejezője s egyben meggyőzően bizonyítja: a két ország viszonyában érvényre jutó alapelvek egyaránt megfelelnek hazánk és az ndk nemzeti érdekeinek, határozottan hozzájárulnak a szocialista országok egységét szolgáló törekvésekhez. közös érdekeink jutnak kifejezésre többek között a két országnak a varsói szerződés szervezetében és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában kifejtett konstruktív tevékenységében is. együttesen munkálkodunk európa biztonságának megteremtéséért, s ebben az ndk közvetlen részvétele közismert: nagy szerepe volt abban, hogy létrejöhetett a nyugat-berlinről szóló négyhatalmi megállapodás, s hogy eredményesen befejeződött az nszk-val és a nyugat-berlini szenátussal folytatott tárgyalások első szakasza.

/folyt. köv./
12.27/bzs

- 41 -

1245

bb 30. /fejlődő ... 1. folyt./bzs

a magyar-ndk kapcsolatok egyik fontos alapja az 1967-ben megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés, amelynek szellemében számos megállapodás jött létre a különböző területeken folytatott tevékenység összehangolására. a két ország fontosabb állami szervei egyezményekben rögzítették az együttműködésből rájuk háruló kölcsönös kötelezettségeket. csak az elmúlt két esztendőben husznál több jelentős megállapodás született, egyebek között a postai és távközlési műszaki-tudományos együttműködésről, a pedagógia fejlesztésében végzett közös munkáról, szállítványozási kérdésekről stb. a tudományos kapcsolatok fejlődésében kiemelkedő fontosságú a két ország akadémiái közötti - 1971-75-re szóló - szerződés a kutató intézetek együttműködéséről, s hasonló fontosságú az érvényben lévő egészségügyi munkaterv is.

hazánk és az ndk párt- és állami szerveinek sokoldalú együttműködéséhez hasonlóan a két ország társadalmi és tömegszervezeteinek egymáshoz való viszonyát is a kölcsönös jóakarattal, a barátság és szívélyesség jellemzi. a magyar szakszervezetek, az ifjusági szövetség, a hazafias népfront-mozgalom gyümölcsöző kapcsolatokat létesített az ndk-beli partnerszervezetekkel. öt magyar megye - pest, győr, tolna, zala, hajdu-bihar - pártbizottsága, illetve tanácsa is készséges segítők-re talált az ndk-ban; budapest és berlin, valamint szeged és drezda testvérvárosokként, tevékenyen segítik egymás erőfeszítéseit a helyi lakosság életkörülményeinek javításában.

ami az ndk-hoz fűződő gazdasági kapcsolatokat illeti: az országaink közötti árucere-forgalom és gazdasági együttműködés különösen az elmúlt két esztendőben fejlődött dinamikus. jelenleg az ndk - a szovjetunió után - a második legjelentősebb külkereskedelmi partnerünk. ez szilárd alapot ad a gazdasági kapcsolatok további erőteljes bővítésére, szélesítésére. külkereskedelmi forgalmunk fokozatos fejlődése is alátámasztja ezt: a magyar-ndk árucere-forgalom például 1960-tól a múlt esztendő végéig csaknem háromszorosára növekedett. további előrelépést biztosít az 1970-75-ös évekre szóló áruforgalmi egyezmény, amely a megelőző öt évhez képest 60 százalékos növekedést irányoz elő. mindkét ország népgazdaságának fejlesztése szempontjából előnyös, hogy a kölcsönös szállítások jelentékeny hányada gép, illetve gépi berendezés, ami a termelési szakosodás és a kooperáció körének bővülését jelzi. az ndk hazánk egyik legfontosabb vegyianyag-szállítója, a tőle kapott árukért cserébe főleg mezőgazdasági termékeket és különféle élelmiszereket szállítunk. hasonlóképpen számottevő - az egyre bővülő választéku - fogyasztási cikkek cseréje is.

/folyt. köv./
12.38/bzs

- 42 -

1380

bb 30. /fejlődő ... 2. folyt./bzs

a tudomány és a közmívelődés területén végzett munkában is jól tükröződik a két baráti ország együttműködésének fejlődése. ma már a tudományos és a kulturális élet különböző ágazataiban is távlati tervek szabják meg - a szocializmus építésének adott szakaszához igazodó - közös tennivalókat. hosszabb időszakra szóló programokban rögzítették például a felső-, illetve közoktatás fejlesztési elképzeléseiket: a magyar és az ndk-beli oktatási szakemberek együttesen fáradoznak egy nemzetközileg is nagyjelentőségű pedagógiai kérdés megoldásán, az iskolai oktató-nevelő munka korszerűbb rendszerének kialakításán. hasznos segítséget kapunk az ndk-tól a magyarországi német nyelvtanárok képzéséhez és továbbképzéséhez, az ndk-ban, illetve hazánkban rendezett nyelvtanfolyamok útján. s még egy területe a pedagógiai segítségnyújtásnak: jelenleg több mint 200 magyar fiatal tanul az ndk egyetemén, főiskoláin, túlnyomóan olyan szakokon, amelyekre a hazai képzés nem ad kellő lehetőséget.

művészeti vonalon is örömdetesen bővülnek a kapcsolatok. állandó gyakorlattá vált az irodalmi és művészeti értékek, valamint a különféle szellemi termékek kölcsönös cseréje, továbbá kiállítások, filmhetek rendezése a nevezetesebb nemzeti évfordulók alkalmából. kulturális kapcsolataink továbbbi fejlődését szolgálja az is, hogy a magyar művelődési szervezetek - mindenekelőtt az ndk-beli partnerekkel közvetlen érintkezésben álló művészeti szövetségek - a távlati kulturális program alapján az együttműködés újabb lehetőségeit teremtik meg, elősegítik koprodukciós alkotások létrehozását a különféle művészeti ágakban. /mti/

--

bb 36. termelészövetkezeti vezetők vizsgáztak debrecenben

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

a debrecen -pallagi továbbképző⁴³ növénytermesztő szakos hajdu-bihar megyei termelészövetkezeti vezető tett eredményes vizsgát. a négyhetes elméleti oktatási idő alatt többek között vezetési ismeretekből, és munkaszervezésből gazdagították ismereteiket.

képzésük ezzel nem fejeződött be. gyakorlati ismereteik bővítésére július hónapban - hazai és külföldi üzemekben - egy, illetve kétnetes tapasztalatcserén vesznek részt.

/mti/
12.45/bzs

--
- 43 -

1380

bb 34. magyar szállító berendezések indiának

vid/um kz hgy

1972. január 29.

nagy teljesítményű kötélpályák szállítását kezdték meg indiába az országos bányagépgyártó vállalat üzeméi. a kettő, összességében 34.000 méter hosszú kötélpályát és tartozékait, a futó és meghajtó műveket az országos vállalat tatabányai, és budapesti részlegeiben készítik. az egyik pályát phutka-pahariba, a másikat amarkantakiba küldik. mindkét helyen bauxitbányák termékét szállítják majd a feldolgozó gyárakba a magyar berendezések. a 33 millió forint értékű nagytömegű anyagot az indiai partner kérésének megfelelően szakaszonként küldik vasuton, illetve hajón rendeltetési helyére. a komplett kötélpályák szállítását augusztus végére fejezik be. /mti/

--

bb 35. szocialista brigádtanácskozás - műszakiak is szocialista brigádba tömörülnek zobák-bányán

vid/um kz hgy

1972. január 29.

ünnepélyes jellegű, de munkával foglalkozó tanácskozást tartottak szombaton a komlói zobák-akna szocialista brigádvezetői és a patronáló műszakiak. a megbeszélésen résztvett a bánya egész vezérkara, a gazdasági, párt-és társadalmi vezetők. közösen értékelték a több mint ötvenezer tonna többlet szénnel zárult 1971 év tapasztalatait, a szocialista brigádok szerepét. a mozgalomban résztvevő kollektívák példás munkája, másokat is helytállásra ösztönző magatartása nagyban hozzájárult, hogy a váratlan természeti csapás ellenére az akna eredményes évet zárt.

a bánya 90 millió tonnányi kitermelhető szénvagyonából idén 642.000 tonnát kell napszintre szállítani, legtöbbit az 1964. évi üzembehelyezés óta. hogy ezt gazdaságosan, jó minőségben, biztonságos feltételek között termeljék ki, elsősorban a szocialista brigádokra számítanak, nemcsak abban, hogy mennyi szenet raknak csillékbe, hanem a szakmai ismeretek gyarapítása, a fegyelem betartása, az emberek egymás közötti jó kapcsolata tekintetében is.

/folyt.köv./

- 44 -

12.50/um

1340

bb 35. /szocialista brigádtanácskozás ...folyt./um

a vállalatoknál is arra törekszenek, ne öncélú legyen, hanem a kollektívák, az üzem egészségének érdekét szolgálja. jó kezdeményezésnek bizonyult tavaly, amikor a tervezők, műszaki fejlesztéssel foglalkozók szocialista brigádot alakítottak. a mostani tanácskozáson elhatározták: a termelést közvetlenül irányító műszakiak, művezetők is szocialista brigádba tömörülnek. elsőrendű feladatuk lesz a termelő csoportok hatékonyabb, rendszeres segítsége, amiért számadással tartoznak nekik is az értékelésnél. zobák-bányán ezévtől lényegesen emelték a „mérce”, igényesebb az értékelés, hogy a bronz, ezüst, arany fokozat valóban „fémjelezze”, a szocialista brigádok tevékenységét.

zobákon, a gondok közepette, kitűnő gárda kovácsolódott össze. nem egész félévvel ezelőtt kimondták, nem a létszám növelésére törekszenek elsősorban, hanem jó kollektívák kialakítására. fegyelmezni is „mertek”, eltanácsolták a nem oda való, rendet bontó embereket. ez is jó hatást váltott ki. a becsületes dolgozók maradtak, nemesökkent, inkább erősödött a létszám zobákon.

a szombati tanácskozáson az üzemi élet minden gondja szóba került. a hangulat igen biztató volt s ehhez jó tárgyalási „alapot”, adott a sikeres évkezdésü január eddig 5500 tonna kitűnő minőségű feketeszenet adtak többletként a zobáki bányászok. /mti/

--

bb 37. meghalt darvas szeréna - ady egyik versének ihletője volt

vid/um kz hgy

1972. január 29.

néhány nappal ezelőtt, 94 éves korában meghalt hajduhadházon ady „a hágár oltára”, c. versének ihletője, özv. wráblík mátyásné, darvas szeréna. ady és darvas szeréna érdmindszenten ismerték meg egymást török ferenc református lelkész révén, aki mindkettőjük keresztapja volt. darvas szeréna több mint husz éve élt hajduhadházon férje nyugdijából. /mti/

. 45 -

12.55/um

1345

felhasználható 15.00 órától

bb 38. körmenden vendégszerepelt a munkásárség központi férfi-
kara

vid/um kz hgy

1972. január 29.

körmenden a járási művelődési otthonban szombaton ünne-
pi egységgyűlést tartott a körmendi brodorits ferenc munkás-
ár zászlóalj a munkásárség 15 éves fennállása alkalmából. magyar
gyula, a szakszervezetek vas megyei tanácsának vezető titkára
és koronczai géza, a munkásárség vas megyei parancsnoka is
résztvett az ülésen. a munkásároket fodor ernő, a járási párt-
bizottság titkára köszöntötte, majd kitüntető jelvényeket adtak
át, esküt tett a zászlóalj 30 ujonca is. ezt követően a munkás-
árség központi férfikara adott műsort.

a sárvári és acellódömölki járási munkásár zászlóalj
egységgyűlése szintén szombaton zajlott le. a sárvárin - ahol
33-an vették át a 15 éves szolgálatért járó kitüntetést - meg-
jelent dr. gonda györgy, a vas megyei tanács elnöke. /mti/
--

felhasználható 19.00 órától

bb 39. színházi bemutató szegeden

vid/um kz

1972. január 29.

a szegedi nemzeti színházban szombaton tartották az
1972-es év harmadik bemutatóját .bor józsef rendezésében
scarnicci -tarabusi :kaviár és lencse című vígjátéka került
színpadra. a főbb szerepeket fogarassy mária, szendrey ilona,
barta mária, valamint máriáss józsef, mentes józsef, marosi
károly, király levante, ujlaky károly és bányörgyi károly
játsszották. a díszletek sándor lajos, a jelmezek gombár judit
tervei alapján készültek. /mti/
--

- 46 -

13.00/um

13.00

bb 40. megyei szövetkezeti tanácskozó testület alakult
debrecenben

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

tanácskozó testületet alakítottak hajdu-bihar megyében
a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek szövet-
ségei. a megye három termelőszövetkezeti területi szövetségé-
nek, valamint a mezőv-nek és a kiszöv-nek az elnöke lett a tes-
tület tagja. a tanácskozó testület alapvető feladatának tekin-
ti a megye szövetkezeti mozgalma problémáinak megvitatását, a
szövetkezeti ágazatok közötti mozgalmi és gazdasági együttmü-
ködés kezdeményezését és fejlesztését. /mti/
--

bb 41. jogászokat avattak pécsen

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

pécsen szombaton adták át az 1972-es év első diplo-
máit: ekkor avatták fel a tudományegyetem állam és jogtudo-
mányi karán a most végzett hallgatókat. az aulában rendezett
ünnepélyen az egyetem tanácsa nevében dr. szotáczi mihály dé-
kán 55 nappali tagozatos hallgatót fogadott doktorrá. közülük
kilencen „summa cum laude”, huszan pedig „cum laude”, minő-
sítést kaptak. az avatottaknak csaknem a fele lány volt, s ez
- a valaha kimondottan „férfias”, pályának számító - jogász-
kodás „elnőiesedését”, jelzi. az újdonsült doctor juris-ok
zöme a dunántúli megyékben helyezkedik el. a bíróságok, ügyész-
ségek, ügyvédi munkaközösségek és egyéb intézmények, vállá-
latok kétszer annyi munkaalkalmat kínálnak a fiatal jogászok
számára, mint amennyi a most végzett hallgatók száma. /mti/
--

bb 43. szovjet politikai plakát kiállítás debrecenben

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

szombaton szovjet politikai plakátművészeti kiállítás
nyílt a debreceni kossuth lajos tudományegyetem diszudvárában.
a budapesten korábban már bemutatott anyagból az egyetemi ga-
léria kiállításán toidze, uszpenszkij, szacskov és más alko-
tók közel hetven színes technikával készült művét tekinthetik
meg az érdeklődők. a kiállított plakátokat az utóbbi öt év
anyagából válogatták. /mti/
--

13.10/bzs

- 47 -

13.10

bb 49. időjárásjelentés

bh hgy

1972. január 29.

a meteorológiai intézet jelenti 13 órakor:

hidegebb idő

az utóbbi napokban változékonyabbá vált időjárásunk. eddig a földközi tenger felől áramló enyhe nedves levegő kapott vezető szerepet a kárpát-medence időjárásának kialakításában, de fokozatosan a kelet-európai hideg levegő veszi át időjárásunk irányítását. a kárpát-medence környékén továbbra is változékony az idő a német lengyel síkságon a cseh medencében és az alpok vidéken sokfelé havazik, de csapadékos a balkán félsziget időjárása is. a szovjetunió európai területén tovább tart a kemény hideg tél. a következő 36 óra folyamán hidegebbre fordul a kárpát-medence időjárása.

hazánkban pénteken borult idő volt sokfelé esett az eső havaseső, hó. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknyom és 6 mm között volt, de északon helyenként elérte a 10 mm-t sőt sopronból 19, kőszegről 28 mm jelentettek. a hőmérséklet napközben a dunántul és az észak-keleti megyékben 0, plusz 6, máshol 6-10 fokig emelkedett. ma hajnalra plusz 1, mínusz 5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult, párássá, a dunántulon helyenként ködös idő volt. egy-két helyen havazott. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1, plusz 5 fok között volt.

budapesten a hőmérséklet napi középértéke 2,8 fok volt, 4,1 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig:

felhős, párássá, a reggeli órákban helyenként ködös idő. szórványos havazás. mérsékelt fokozatosan megélénkülő észak-keleti, északi szél. a hőmérséklet csökken. várható legalsó csontnyomás éjszakai hőmérséklet általában mínusz 5 fok körül, a derültebb friss hóval borított részeken mínusz 10, fok közelebb. a legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 0, mínusz 3, keleten plusz 2, mínusz 1 fok között.

a duna vízállása budapestnél 94 centiméter. /mti/

- 48 -

13.15 bh

1405

bb 42. fejtrágyázzák az őszi vetéseket - metszik a szőlőt borsodban

vid/kz bzs hgy

1972. január 29.

több mint fél évszázada nem volt olyan szélsőséges a téli időjárás borsodban, mint az idén. a mezőgazdasági szakemberek rendszeres határjárásokon figyelik, hogyan viselkednek az őszi vetések. a tapasztalatok azt mutatják, hogy őszi kalászosok korán fölbekeriült magvai erőteljesen keltek, jól bokrosodtak, a „fekete tél”, eddig szemmel láthatóan nem tett kárt bennük.

a szinte áprilisi időjárást kihasználva a megye alföldi jellegű sík vidékein - a tiszamentén és a bodrogközben - megkezdtek a fejtrágyázást. a szokásosnál nagyobb adagu műtrágyát szórnak a vetésre. a lejtős területeken, mint többek között az encsi, az ózdi járásban, valamint az erdők közé húzódó zempléni szántóföldeken még várnak ezzel a munkával. attól tartanak ugyanis, ha nem hull elegendő hótakaró, akkor a csapadék lemossa az értékes tápanyagot.

a szokáttalánul enyhe időjárásban jó ütemben halad a szőlők metszése. a nagyüzemi tábláknak már a felén elvégezték ezt a munkát. hozzákezdtek a szőlők metszéséhez a délborsodi borvidéken is. a tibolddaróci, a sályi, a mezőkövesdi és más szövetkezetek eddig több mint 30 százalékos arányban végeztek vele. esetleges későbbi fagyokra számítva, a szokásosnál több rügyet hagynak a vesszőkön, amit tavasszal, az igazított metszéssel szükség szerint ritkítanak majd meg.

a borsod megyei állami gazdaságok „gyümölcs erdeiben”, tavaszias üzem van. a sárospataki, a léhi, a hejőmenti és más gazdaságok több mint félmillió fájából negyedmilliónál végezték el a koronaalakítást, s hozzákezdtek a műtrágyázáshoz is. /mti/

--

bb 45. szot-küldöttség utazott olaszországba

mm ie bzs hgy

1972. január 29.

gáspár sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot főtitkárának vezetésével a szot titkárságának küldöttsége rómaiba utazott. a delegáció az olasz általános munkásszövetség /cgil/ meghívására egyhetes látogatást tesz olaszországban, és megbeszéléseket folytat a nemzetközi szakszervezeti mozgalom aktuális kérdéseiről és kapcsolataink fejlesztéséről. /mti/

13.40/bzs

--

- 49 -

1405

bb 44. az idényre készül bugac - „nyereg alá törik,, a Lovakat
vid/kz bzs hgy 1972. január 29.

csak a természet szunnyad a pusztán. az enyhe idő ébren tartja bugac ritka állatvilágát. a takaró nélküli mezőt most is járja a rackanyáj, s nap, mint nap meghajtják a sárga ménest, a magyar szürke gulya pedig szabad karámban van. az idő alkalmas a lovak idomítására is. tavaszig harminc hátszlovat „törnek nyereg alá,,. párba szoktatják, versenyre készítik a négyesfogatokat. a lovak „pedikürözése,, is a téli hónapok munkája. e hét végén az ideiglenes kovácsműhelyben hetven ló patáját hozták rendbe, körömápolással, patkolással.

a puszta ébredésével, március végén kezdődik az idegenforgalmi idény, amikor késő őszig egymást váltva érkeznek a hazai és külföldi turisták a romantikus környékre. a vendéglátásra készülve új lovasprodukciót tanulnak be a bugaci csikósok. /mti/

--

bb 46. magyar- finn közlekedési tárgyalások
1e bzs hgy 1972. január 29.

esahitmonen közlekedés- és közmunkaiügyi miniszter meghívására rödőnyi károly, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese január 25 és 29. között látogatást tett finnországban. látogatása során megbeszéléseket folytatott klaus ha:kka:nen államtitkárral, esko rekolával, a finn államvasutak elnökével és más közlekedési szakemberekkel. a megbeszélések során áttekintették a finn és a magyar közlekedési ágazatok közötti együttműködés eredményeit, és megvizsgálták a további fejlesztés lehetőségeit. ennek eredményeként 1972 folyamán több kölcsönös tapasztalatcserére és látogatásra kerül sor. a megbeszélések eredményeiről esahitmonen és rödőnyi károly együttműködési megállapodást írt alá; az aláírásnál jelen volt római rudolf, hazánk helsinki nagykövete is. /mti/

--

13.45/bzs

- 50 -

MIS

bb 47. kitiűntették a jászapáti alkotmány tsz nyugalomba vonult elnökét

vid/kz bzs hgy 1972. január 29.

a jászság egyik legjobb közös gazdasága, az állattenyésztéséről híres jászapáti alkotmány tsz, szombaton tartotta zárszámadó közgyűlését. az évvégi eredményes számvetés alkalmából elbucsuztatták gömöri károly tsz-elnököt, aki husz esztendeig töltötte be az elnöki tiszteket, s munkájával nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az alkotmány tsz a jól gazdálkodók közé tartozik. állataival, termékeivel az országos és megyei versenyben is több kiemelkedő eredményt ért el. jó kapcsolatot tartott a tsz tagjaival, következetesen törekedett a szövetkezeti demokrácia betartására, a szakemberképzésre és az utánpótlás biztosítására. érdemei közé tartozik az is, hogy létrehozta a „jásztej,, tejfeldolgozó vállalkozást, a tsz egyik jelentős jövedelmi forrását. a tanácsok megalakulása óta az államhatalom helyi szervének munkájában is tevékenyen részt vesz. a munkában, a közéletben kitiűnt gömöri károlyt nyugállományba vonulása alkalmából a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitiűntetést az ünnepi zárszámadó közgyűlésen szabó istván az elnöki tanács tagja, a tot elnöke nyujtotta át. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 1. sz. hírünk /a központi statisztikai ... / 17. folyt. 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... az élveszületési arány 0,2 ezrelékkal kisebb ...

/mti/

--

bb 54. felhasználható: 19 óraker!

agrár-bál székesfehérvárott

vid/fm bzs hgy

1972. január 29.

szombaton este székesfehérvárott, a velence-szálló összes termeiben rendezték meg a hagyományos agrár-bált. a farsannyitó vigalmon négyszáz fejr megyei agrármérnök, mezőgazdasági szakember és állatorvos vett részt. három zenekar húzta a talpalávalót, éjfélkor nagysikerű tombolát rendeztek, amelynek nyeményei között magyar vizsla kutya, tíz méter kolbász, birka és szopós malac szerepelt. /mti/

13.50/bzs

- 51 -

NA 1470

bb 48. tizenegy vaddisznó esett egy hajtságban

vid/um kz hgy

1972. január 29.

bár a korábbi években rendszeresen apasztották a vad-disznóállományt borsod megyében, a tavaszt idéző téli hónapokban is szokatlanul nagy számban találkoznak velük a vadászok. a nyáron főként az alföldi jellegű borsodi tájakon és a délbükki részeken verődtek csordákba, most viszont északra húzódtak, s a tokaj-hegyaljai borvidéket, valamint ac csereháti és az aggtelek környéki erdőségeket, szállták meg,.

irtásukra a borsodi vadásztársaság ok hajtóvadászokat szerveznek. az eddigi legsikerültebb vadászaton mád és erdőbénye határában - egyetlen hajtságban tizenegy vaddisznó került puskavégre. volt olyan vadász, aki egy standról egy hajtságban három lövésből három vaddisznót ejtett. a szin környéki erdőségekben 5 vaddisznó került puskavégre, közte egy 22,5 centiméteres agyaru, remetekan,, is. /m8/

..-

bb 50. aláírták a magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré egyezményt

um ie hgy

1972. január 29.

a magyar-szovjet belkereskedelmi munkacsoport harmadik ülésének befejezésekképpen dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és sz. szemicev szovjet kereskedelmi miniszter szombaton budapesten aláírta az 1972. évi belkereskedelmi választékcseré megállapodást, továbbá a műszaki-tudományos együttműködés jegyzőkönyvét. az aláírásnál jelen volt szurdi istván miniszter.

a megállapodás szerint a két ország 1972-ben mintegy 500 millió forint értékben fcserél különféle fogyasztási cikkeket, a választék bővítésére. a szovjetuniótól műszaki cikkeket, halkonzervet, fagyasztott halat, egyéb élelmiszerárúkat és krékpárokat kapunk, többek között papírárúkat, világítótesteket, kozmetikai készítményeket, bőrdiszmiárúkat ellenében. ez évben sor kerül szakmunkástanulók hosszabb időre szóló kölcsönös csereakciójára is. a tudományos kutatás összehangolására több évre szóló együttműködési program ot valósítanak meg a magyar és szovjet belkereskedelmi kutató és tervező intézetek között.

a megállapodás aláírása után az sz. szemicev vezette szovjet delegáció szombaton elutazott hazánkból. /mti/

..-

14.03/um

- 52 -

NA 7500

t

bb 51. jó évet zárt a csongrádi tsz-ek, anyagbeszerzője,

vid/um kz hgy

1972. január 29.

csongrádban két évvel ezelőtt 30 termelőszövetkezet szentesen, agróhéví, elnevezéssel közös vállalkozást hozott létre a termálenergia fokozottabb kihasználására. később a tag-szövetkezetek új feladattal, anyagbeszerzéssel bízták meg a vállalkozást. a feladata nem a kereskedelem, hanem az, hogy megbízóinak rövid határidőn belül felkutassa a szükséges árut: építőanyagot, műtrágyát, gépeket, alkatrészeket, kertészeti fóliát, vetőmagot. az elsőrendű cél, hogy a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával az eladót, összehozzák, a vevőkkel és így gyorsabban, olcsóbban tegyék a beszerzést. országsszerte széleskörű kapcsolatokat építettek ki. rengeteg adminisztratív munkától, időrabló tárgyalástól szabadítják meg a tsz-eket, állami gazdaságokat alacsony térítési díjazás ellenében.

a fiatal vállalkozás eredményes esztendőt zárt. sok újabb termelőszövetkezettel kötött együttműködési megállapodást és 170 vevőpartnertől kapott megbízást anyagbeszerzésre. 1971-ben mintegy 100 millió forint értékű árut vásároltak a közvetítésével az érdekeltek. /mti/

..-

bb 52. légkondicionáló berendezések gyártására készül fel a tatai, hűtőtechnika,,

vid/mum kz hgy

1972. január 29.

hazánkban már sok közintézményben, szállodában működnek légkondicionáló berendezések, ezek azonban külföldi gépek, mert a hazai ipar még nem rendezkedett be tömeges gyártásukra. a budapesti royal szállóban felszerelt berendezés már magyar gyártmány, ezt a tatai, hűtőtechnika,, ktsz készítette. a kedvező tapasztalatok alapján a tatai üzem most felkészül a hazai igények kielégítésére. egyelőre bemutatás céljára és a további üzemi tapasztalatok gyűjtésére egy nagy teljesítményű klimatizáló berendezés gyártását kezdték meg. az új, önműködő szabályozót a ktsz rövidesen elkészülő, háromszintes szociális-és irodaépületében szerelik fel. ebben az évben csak néhány klimatizáló rendelésre számít a tatai üzem. gyors elterjedését ugyanis viszonylag magas ára akadályozza: egyelőre 100 négyzetméter alapterületű helyiség klimatizálását szolgáló berendezés 200.000 - 300.000 forintba kerül. /mti/

..-

- 53 -

14.10/um

NA 1400

bb 53. ünnepi megemlékezés pécssett a tit megalapításának 130. évfordulója alkalmából

vid/um fm hgy

1972. január 29.

a tudományos ismeretterjesztő társulat megalapításának 130. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartottak szombaton pécssett, a tit bartók-klubjában. dr. Lissák kálmán akadémikus, kossuth-díjas orvosprofesszor köszöntötte a társulat tagjait: pécs és baranya társadalmi, gazdasági, tudományos és kulturális életének képviselőit, majd dr. kolta jános, a dunántúli tudományos intézet osztályvezetője méltatta a tit 130 éves munkásságát és emlékezett meg bugát párról, a társulat tudós alapítójáról. utalt arra, hogy a jövőben tovább bővíljenek baranyában az ismeretterjesztés lehetőségei és ezt szolgálja majd a mecseken épülő természettudományi stúdió, amelyben modern csillagda és az országban egyedülálló planetárium kap helyet.

az ünnepi ülésen emlékplakettet adományoztak a tit azon tagjainak, akik évtizedek óta áldozatkészen munkálkodnak a tudományos ismeretterjesztésben. /mti/

--

felhasználható 19.00 órakor!

bb 55. jelmezes farsangi hangverseny kapuvárott

vid/um fm hgy

áou2. január 29.

az ország egyik legfiatalabb városában, kapuvárott szombaton délután ifjusági farsangi növendék-hangversenyt rendezett a várossá nyilvánítás óta önállóan működő helyi zeneiskola. az iskolában jelenleg százharminc kapuvári és környéki fiatal tanul. első nagyobb szabású bemutatkozásuk volt a korhű jelmezekben előadott szombati kamarazenekari hangverseny. műsorukban a klasszikus, barokk szerzők művei mellett helyet kapott a hajdumuzsika, a kapuvári zenei folklór több szép darabja, így például a híres kapuvári verbunk változata is, amelyet eredeti, ma már csak muzeumban őrzött népviseletben adtak elő a kis muzsikusok. az érdekes zenei előadást este a felnőtt közönségnek is megismételték az iskola növendékei. /mti/

--
- 54 -

14.15/um

NA 14.15

felhasználható 18.00 órakor

bb 56. szlovák nemzetiségi „röpülj páva,, békés megyei döntője szarvason

vid/um fm hgy

1972. január 29.

a nagyszerű „röpülj páva,, népdalversenyhez hasonló országos s vetélkedőt rendez ez év tavaszán budapesten a magyarországi szlovákok demokratikus szövetsége. a hazánkban élő szlovákok művészeti csoportjai, énekkarai, szólóénekesi táncosai mérik majd összetudásukat. a szlovák nemzetiségű „röpülj páva,, békés megyei elődöntőjét szombaton szarvason tartották a vajda péter művelődési központ koncerttermében. felléptek többek között szarvasi, békéscsabai, gyomai, örménykúti, és tótkomlói népitáncosok, népdalénekesek, színjátékosok. a legjobban szerepeit egyéni versenyzők, illetve csoportok részvesznek az országos szlovák nyelvű vetélkedőn. /mti/

--

bb 57. a jemeni külügyminiszter látogatása a tiszai vegyikombinátban

vid/um fm hgy

1972. január 29.

a hazánkban tartózkodó mohammed saleh aulaki, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminisztère szombaton a borsod megyei tiszai vegyikombinátba látogatott. utjára elkísérte hollai imre külügyminiszterhelyettes és ahmed saleh al-shair a jemeni népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket huszár andor, a tvk igazgatója fogadta és tájékoztatta őket a nagy vegyigár munkájáról, eredményeiről, fejlesztéséről és célkitűzéseiről. a baráti beszélgetés után a jemeni külügyminiszter és kísérete megtekintette a vegyikombinát üzemeit, majd a látogatás után debrecenbe utaztak. /mti/

--

- 55 -

14.22/um

NA 14.22

bb 58. évente harminc barátsági est, nemzetiségi találkozó békésben - ülést tartott a hazafias népfront megyei bizottsága

vid/fm bzs hgy

1972. január 29.

a legutóbbi népfrontválasztások óta főként a „népek barátsága”, jegyében lezajlott ünnepi estek, nemzetiségi találkozók, tanyázó estek, továbbá a népfrontklubok szervezésében ért el kimagasló eredményeket békés megye, - állapították meg a hazafias népfront megyei bizottságának szombati kibővített ülésén. békés megye nagykiterjedésű tanyavilága, több nemzetiségű lakossága, a nagyközségi tanácsok egész sora speciális feladatok elé állítja a népfrontot. évente mintegy harminc barátsági estet, nemzetiségi találkozót szerveznek, amelyeken a baráti népek képviselői tartanak előadásokat és filmvetítések szemléltetik a testvérnépek életét, munkáját.

a falvaktól távol, a nagykiterjedésű tanyavilágban élő több mint 70 000 lakos kulturális fejlődéséért különösen sokat tesz a népfront: tanyázó esteket, klubfoglalkozásokra, rétegtalálkozókra, vetélkedőkre, pályázatokon való részvételre hívja fel őket.

a falukrónika-írásban, a helytörténeti és a honismereti munkában országosan kiemelkedő eredmények születtek békésben. 59 egyéni kutató, 35 helytörténet-kutató csoport gyűjti, s dolgozza fel a haladó hagyományairól híres viharsarok múltját.

a megye párt- és állami vezetői elismeréssel nyilatkoztak a népfrontnak a nők és a fiatalok körében végzett munkájáról. békésben 79 nőbizottság alakult 1600 taggal, s a fiatalok százait vonták be a népfront-munkába. a legutóbbi tanácsválasztások idején csaknem százezer lakost mozgósítottak a jelölőgyűlésekre. az ott szerzett tapasztalatokat most jól hasznosítják, amikor készül a tanácsai szervekkel, a szakszervezettel, a kisz-szel és más tömegszervezetekkel az együttműködési szerződés.

a hazafias népfront kibővített ülésén végül megvitatják a különböző munkabizottságok évi munkatervét, s a közelgő népfrontválasztások akcióprogramját. /mti/

14.28/bzs

- 56 -

NA 1500

t

bb 59. készleteti pihenőbe vonultak a magyar duna szakaszon dolgozó jégtörő hajók

1 sb/pá 1e bzs hgy

1972. január 29.

kilenc napon át, múlt hét csütörtök óta dolgoztak megállás nélkül a jégtörő hajók a duna magyar szakaszán. az országos vízügyi hivatal intézkedésére a síó torkolatától a magyar-jugoszláv határig kilenc jégtörő hajó egyengette a zajlás útját, feldarabolta a parthoz fagyott jégkaréjokat és tisztogatta a folyamszüksületeket. miután az időjárás megenyhült, megszűnt a jég-utánpótlás, s a korábban keletkezett jégtáblák a duna délebbi szakaszaira vonultak. így a folyó felső szakasza most már budapestig jégmentes, s a déli országhatárig terjedő szakasz is csak szórványosan zajlik, tehát a folyó víztiúkrének mindössze 5-10 százalékat takarják az uszó jégtáblák. ezért az ovh intézkedésére, szombaton a magyar szakaszon szolgálatot teljesítő kilenc jégtörő hajó bevonult a bajai kikötőbe, ahol készleteti pihenőt tart, hiszen egyelőre nincs szükség munkájukra. a meteorológiai jelzések szerint a hideg erősödésére lehet számítani, s ezért arról még szó sem lehet, hogy a készleteti pihenőbe rendelt bajai jégtörő hajók visszatérjenek budapestre és egyéb állomáshelyeikre.

a vukovár és a magyar-jugoszláv országhatár közötti 100 kilométer hosszú jugoszláv duna szakaszon még a szombati jelentések szerint is 30-40 százalékos a zajlás. ezért a jugoszláv szakszra irányított öt magyar jégtörő hajó pihenés nélkül folytatja munkáját, segíti a zajlás levonulását. lehetséges azonban, hogy néhány nap múlva - ahogyan a zajló jég még délebbre sodródik - ezek a hajók is átmenetileg pihenőt tarthatnak.

az ország többi folyóján még nincs észrevehető jele az utóbbi napok enyhülésének. a tiszta 600 kilométernyi magyar szakaszának túlnyomó részén továbbra is 500 kilométer hosszú sárgban fedi jégpáncél a folyót. az ország valamennyi mellékfolyóját is - egyedüli kivétel a bodrog - kisebb-nagyobb megszakításokkal, jégmező takarja. a balatonon és a velencei tavon általában 17-20 centiméter vastag a jég, ami jó alkalmat nyújt a jégvágóknak, hogy bőséges készletet tartalékoljanak a vermekben tavaszra és nyárra a hősítő jégkockákból. /mti/

--

14.33/bzs

- 57 -

NA 1500

bb 60. munkásörök jubileumi ünnepe szekezárdon

vid/fm bzs hgy

1972. január 29.

a szekezárdi cséby józsef városi-járási munkásörégység szombaton tartotta az évzáró és jubileumi egységgyűlését. az ünnepeén gál antal, az egység parancsnoka ismertette a munkásörég országos parancsnokának díszparancsát, majd tatár lajos, a szekezárdi járási pártbizottság első titkára méltatta a megye munkásöréinek az elmúlt 15 esztendőben tanusított helytállását. ezt követően kitüntetések átadására, majd harminc új munkásör eskütételére került sor. /mti/

..-

bb 61. embargó szombaton 19 óráig!

erich honecker vezetésével ndk párt- és kormányküldöttség érkezik magyarországra

zs hgy/ny

1972. január 29.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának és a magyar népköztársaság kormányának meghívására erich honeckernek, a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárának vezetésével a közeli napokban baráti látogatásra magyarországra érkezik a német demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttsége. /mti/

..-

bb 62. tájékoztató a szocialista országokba szóló utlevelekről és a valutaellátásról

t sl/pá/ny ie hgy

1972. január 29.

a szocialista országokba utazások rendje 1972. január elsejétől megváltozott. az ezzel kapcsolatos kérdésekről szombaton a pénzügyminisztérium és a belügyminisztérium képviselői tájékoztatták az újságírókat.

/folyt köv/
15.20/ny

-58-

NA 1530

bb 62. / tájékoztató... 1.fopt/ny

elmondták, hogy a kiutazási engedélyekkel járó költségek alacsonyabbak lettek. akik olyan európai szocialista országokba akarnak utazni, amelyekkel hazánknek vizummentességi államközi egyezménye van, az utlevél kiváltásakor 150 forintot fizetnek, ez az összeg magában foglalja az öt évig érvényes utlevél árát - 50 forintot-, továbbá az ötszöri kiutazási engedély 100 forint eljárási illetékét. a kiutazási engedélyeket az utlevél érvényességi idején belül bármikor fel lehet használni. az ötödik utazás után újra kérni lehet a kiutazás engedélyezését. ennek az engedélynek az eljárási illetéke szintén 400 forintba kerül, és ismét öt utazást tesz lehetővé. az utlevél érvényességi idején belül, tehát öt év alatt, ez az eljárás többször is megismételhető. a szovjetunióba történő utazások esetében is érvényesek ezek az illeték rendezések, s változatlanok a magánkiutazási kérelmek beadásának feltételei is.

mindazok, akik 1972. január 1-től szocialista országokba utlevelet váltottak ki, és egy utazásra kaptak engedélyt, illetékfizetés nélkül további négy kiutazásra szóló engedélyt kapnak az utlevelet kiállító szerveknél.

az utazások további könnyítését és egyszerűsítését jelenti, hogy 1972. február 1-től megszűnik a valutakiutalást nyilvántartó lap, amelyért eddig az érdekeltek 100 forint illetéket fizettek. a jövőben a kiszolgáltattott valutaösszegét az utlevélbe jegyzik be.

egy személy kiutazásakor legfeljebb napi 250, egy éven belül összesen 6000 forint értékű levél, csehszlovák koronát, zloty, ndk-márkát, leit, rubelt vásárolhat. új intézkedés, hogy a jugoszláv utazásokra vásárolt valuta nem terheli a jövőben ezt az évi 6000 forintos keretet. jugoszláv turista-utakra kiutazási engedélyt az eddigieknek megfelelően utazásonként kell kérni. ennek illetéke az utlevél kiállításakor 550 forint, ismételt kiutazás engedélyezésekor 500 forint. a jugoszláviába utazó turisták napi 250 forintnak, egy éven belül összesen 3300 forintnak megfelelő dinárt vásárolhatnak.

az európai szocialista országokba történő utazások illetéke tehát valamennyi kiutazás esetén csökken. az intézkedésnek ugyanis az a célja, hogy elősegítse a turistautakat ezekben az országokban.

/folyt köv/
15.30/ny

-59-

NA 1535

bb 62. / tájékoztató.....2.folyt/ny

elmondták azt is, hogy a gépkocsival külföldre utazók külön valutát kaphatnak az üzemanyag költségekre, ennek összege a távolságnak megfelelően országonként változó.

ismertették a valuta- árfolyamokat is. a leva 16.81, a csehszlovák korona 1.36, a zloty 0.86, az ndk márka 4.10, a lei 1.58, a rubel 13.11, a dinár pedig 1.63 forint. ezeken az árfolyamokon számolják tehát el a külföldre utazók valutáját, s ehhez, - az eddigiekhez hasonlóan - 3 százalék kezelési és 5 százalék idegenforgalmi illetéket számítanak.

a tőkés országokba történő turista-utazásoknál az utlevél-ügyekkel kapcsolatos eljárásban változás nincs. figyelembe véve azonban, hogy a tőkés országokban módosultak a valuta-árfolyamok, megváltozott a valuták értékenek egymáshoz viszonyított aránya, a jövőben dollár helyett forint alapon számítják ki, hogy a tőkés országokba utazók mennyi valutát vásárolhatnak. eddig 100 dollárt vásárolhattak azok, akik ezekbe az országokba utaztak. február elsejétől 3300 forint értékű dollár vagy egyéb tőkés valutát bocsátanak rendelkezésükre, amit azt jelenti, hogy a nyugati országokba utazók a jelenlegi árfolyam szerint 119 dollárt, vagy 2780 schillinget, vagy 385 nyugatnémet márkát stb. vásárolhatnak. aki rövidebb időre utazik, az napi 250 forintnak megfelelő nyugati valutát kaphat. ebben az esetben is természetesen felszámítják a kezelési és idegenforgalmi illetéket./mti/

--

vbb 64. Lottó nyeremények

Pá/ny hgy

1972. január 29.

a 4. játékhéten öttalálatos lottószelvény nem akadt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: a négytalálatos szelvények száma 33 darab, a nyeremény egyenként 128 619 forint. háromtalálatos szelvény 4906 darab van, ezekre egyenként 433 forintot fizetnek. a 170 053 darab kéttalálatos szelvény egyenkénti nyereményösszege 16 forint. /mti/

--
-60-

15.40/ny

NA 16⁰⁰

bb 63. kulturális delegáció utazott az ndk-ba

mm/ny zs hgy

1972. január 29.

dr. orbán lászlónak, a művelődésiügyi miniszter első helyettesének vezetésével szombaton magyar kulturális delegáció utazott az ndk-ba, klaus gysi, az ndk kulturálisügyi miniszterének meghívására. a küldöttség bucsuztatására megjelent a keleti pályaudvaron garamvölgyi józsef miniszterhelyettes. ott voltak az ndk budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

--

bb65. szindbád a győztes - kiosztották a filmkritikusok díjait

t r/pá/ny zs hgy

1972. január 29.

a filmkritikusok díjait - a hagyományoknak megfelelően - ünnepélyes keretek között osztották ki szombaton a magyar sajtó házában.

a magyar filmkritikusok díját - tizenhat 1971-ben készült illetve bemutatott versenyző alkotás közül - a huszárik zoltán rendezte szindbád című film kapta, azokért a kimagasló művészi erényeiért, amelyekkel krudy világát a kép nyelvén az írói műökhöz méltó magas színvonalon fejezi ki. a szindbád alkotói közül sára sándor operatőr és a női főszerepet alakító dalyka margit ugyancsak díjat kapott.

a filmkritikusok még egy díjat adtak: az 1971-ben első művel jelentkező rendezők közül böszörményi gézát, a madárkák című film rendezőjét tüntették ki. a díjakat - a fipresci budapesti értekezletén üléselő delegátusok és a fővárosunkban tartózkodó külföldi filmkritikusok jelenlétében - pethő tiber, a magyar újságírók országos szövetségének alelnöke és kürti lászló, a muosz filmkritikus tagozatának titkára nyújtotta át a művészeknek. /mti/

--

15.48/ny

-61-

NA 16¹⁰

a szerkesztőségek figyelmébe !

ny la

a bb 1. sz. hír / a központi statisztikai hivatal jelentése.... / 3. folytatása első bekezdésének utolsó sorában „emelkedett,, helyett n ö v e k e d e t t

irandó.

a 15. folytatás harmadik bekezdésének utolsó sora helyesen:

..... összege e g y f ő r e 2 7 0 0 forint volt.

a 16. folytatás hatodik bekezdésének utolsó sorában „lakbérpótlékkal,, helyett l a k b é r h o z z á j á r u l á s s a l

a helyes szöveg.

a 18. folytatás harmadik bekezdésének második sorában „tanultak,, helyett

t a n u l n a k

irandó. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

a mai bb 50.számú hírlink / aláírták a magyar / 1. bek. 3. sorában a név és a szöveg helyesen:

..... és sz. szemicsev szovjet kereskedelmi miniszterhelyettes

szombaton budapesten..... /mti/

--

pótlás

ny la

a bb 46. sz. hírhez / magyar- finn közlekedési tárgyalások/:

rödönyi károly szombaton délután hazaérkezett helsinkiből./mti/

18.00/ny

-62-

MA 18³⁰

bb 66. párdi imre,

mm/ny la

1972. január 29.

az országos tervehivatal elnöke, aki részt vett moszkvában a kgst tervezési, együttműködési bizottságának ülésén, szombaton délután hazaérkezett./mti/

--

bb 67. délszláv-bál a royalban

t nm/gg/ny zs la

1972. január 29.

Szombaton a budapesti royal szállóban rendezték meg a hagyományos délszláv-bált. a hangulatos táncos mulatságon békés, csongrád, zala és vas megyéből is érkeztek vendégek. felléptek a belgrádi rádió leismertebb népzenei szólistái: vera ivkovics, predrag gajkovics, danilo zsivkovics, és boriszlav drljacska, valamint gyorgye negovanovics együttese, a magyarországi nemzetiségek központi táncegyüttesének népi népi zenekara és a mohácsi tamburazenekar.

Vasárnap a mohácsi bartók béla művelődési otthonban találkoznak a hazai délszláv nemzetiségűek, míg hétfőn pécsett a nemzeti színházban kerül sor baráti összejövetelre. ugyanitt az olimpia étteremben délszláv bálon szórakoznak majd a meghívottak. a belgrádi rádió négy kitűnő szólistája mohácson és pécsett is bemutatja műsorát./mti/

--

bb 68. gázolt a zebrán - halált okozott a könnyelműség - közlekedési balesetek

1 tf/tr/ny la

1972. január 29.

Szabálytalanul haladt át az uttosten - a xii. kerületi reitter ferenc és mór utca kereszteződésében zentai béla, 16 éves tanuló, s elütötte egy autóbusz. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították.

a 8. kerületi józsef körut és bérkocsis utca kereszteződésében dr. sipos jeno 61 éves tanár személygépkocsijával elütötte a kijelölt gyalogátkelőhelyen haladó erdős béláné 60 éves felirónőt, akit súlyos sérüléssel kellett kórházba szállítani. dr. sipos jeno ellen eljárást indítottak.

/folyt köv/

-63-

MA 18³⁰

bb 68. / gázolt....folyt/ny

a 20. kerületi - pesterzsébeti - nagy sándor és török flóris ut kereszteződésében oraveczené 27 éves autószerelő személygépkocsijával haladva nem tartotta be a követési távolságot és egy tehergépkocsinak ütközött. a baleset következtében súlyos sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították.

az 1. kerületben a gellért téri villamosmegállóban rácz miklósné 69 éves adminisztrátorrel ütközött egy még mozgásban levő villamosról, a kocsit alá esett, súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították.

a 2. kerületben a vöröshadsereg utja és a budakeszi ut kereszteződésénél, a tehergépkocsit vezető pupos károly 27 éves monori lakos nem adta meg az elsőbbséget, és a kijelölt átkelőhelyen elgázolta a gyalogosan haladó 86 éves makay gyuláné eltartottat, aki a helyszínen meghalt. a tehergépkocsit vezetője ellen - őrizetbevétel egyidejűleg - büntető eljárást indítottak.

a békés megyei csanádapácán gerebenics istván 68 éves tsz-nyugdíjas, kerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy miután kórházba szállították meghalt.

nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját és a síkos úton megcsuszott, majd az útszéli fának ütközött nyíregyházán écsi sándor 30 éves szobafestő: súlyosan megsérült és a kórházban meghalt.

vásárosnamény és ilk község között czakó imre 29 éves lelkész, gemőzei lakos motorkerékpárjával nekiütközött egy vele azonos irányban haladó lovaskocsinak. súlyos sérülésébe a kórházba szállítás után belehalt. a baleset körülményeinek megállapítására rendőri vizsgálatot indítottak./mti/

bb 69. ujjászülető műemlék-patika

1 tf/tr/ny la

1972. január 29.

vasárnap megnyitják győrt a „széchenyi patikát”, amelyet a hajdanvolt jezsuita patika helyén rendeztek be, az egykori bencés rendház épületében. freskók díszítik az ujjászületett gyógyszerteret, amelynek egy részében kiállításon mutatják be a gyógyszerészet fejlődését./mti/

18.30/ny

-64-

KA 1840

bb 70. magyar- osztrák szabványügyi tárgyalások

gg/ny la

1972. január 29.

szombaton délután hazaérkezett bécsből az a magyar delegáció, amely dr. sütő kálmánnak, a magyar szabványügyi hivatal elnökhelyettesének vezetésével egyhetes tárgyalást folytatott az osztrák szabványügyi intézet vezetőivel. a tárgyalásokon megvitatták azokat a legfontosabb szabványosítási intézkedéseket, amelyekkel segíthetik az osztrák-magyar árucseréforgalom bővítését. a megbeszélések eredményeként a közeljövőben osztrák delegáció érkezik budapestre, hogy aláírják a magyar-osztrák szabványügyi együttműködési szerződést./mti/

--

vbb 71. huszonegyezer zsiguli 1972-ben - új magyar- szovjet autóbusszalád - hazaérkezett moszkvából a magyar autóipari delegáció

t ba/tr/ny la

1972. január 29.

szombaton hazaérkezett moszkvából a dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezette delegáció, amely január 24 és 29 között résztvett a magyar népköztársaság és a szovjetunió gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottsága autóipari együttműködési állandó munkacsoportjának 7. ülésén.

a ferihegyi repülőtéren dr. betlej sándor miniszterhelyettes nyilatkozott az mti munkatársának. az ülésen tárgyaltak az elmúlt évi kooperációs szállítási kötelezettségek teljesítéséről és az ideai szállítások előkészítéséről. hazai üzemek 1971-ben a hazánkban is népszerű vas személygépkocsikhoz 18 fajta alkatrészt szállítottak, mintegy 165.000 darabot. cserében 13.000 zsigulit kaptunk. 1972-ben a fent említett alkatrészekből 300.000 darabot szállít Magyarország, s ezért több mint 21.000 személygépkocsit kapunk a szovjetunióból.

tovább növekszik 1972-ben a magyar autóbusszok exportja. 1971-ben háromezer, az idén 3.610 autóbusszt szállítunk. további előrelépés várható az autóalkatrészgyártás szakosodásában. a magyar vagon-, és gépgyár hátsó hidajbiól 1971-ben az előirányzott 14.500-nél ezerrel többet szállítottunk, a jövő évben 18.000-nél is több ilyen alkatrészt építenek be szovjet járművekbe. a hazai autóbusszokba kerülő mellő futóműveket, a szerződésben foglalt 7.000 darabot is hiánytalanul szállították a szovjet üzemek. az alkatrészellátás terén ugyan mutatkoztak átmeneti nehézségek, de ezek megszüntetésére azonnali intézkedéseket hoztak. a tervek szerint tovább bővül a zsiguli kocsikhoz kooperációban gyártott alkatrészek köre is.

/folyt köv/
18.55/ny

-65-

KA 1905

bb 71. / huszonegyezer.....folyt/ny

egyeztették a negyedik ötéves terv idejére a két ország autóipari termékek gyártás-szakosítási szerződését. egy magyar-szovjet egységesített autóbusszalád távlati kifejlesztésére is szerződést kötöttek. ezzel egyidőben közösen alakítanak ki egy hidromechanikus sebességváltó családot, amely autóbuszokra és tehergépkocsikba kerül. a magyar delegáció tanulmányozta a debreceni gördülőcsapágy művek soronkövetkező rekonstrukciójának lehetőségét szovjet berendezések és szakemberek segítségével.

a záróközleményben az eddigi együttműködést pozitívnak értékelték, a műszaki-tudományos kapcsolatok továbbfejlesztésére 1972-ben az eddiginél is nagyobb lehetőség nyílik. az alkatrész ellátás területén jelentkezett problémákat remélhetőleg az idén minden területen sikerült megoldani. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 68. sz. hírünk / gázolt.../ 1. folyt. negyedik bekezdését / a békés megyei csanádapácán...../

v i s s z a v o n j u k,

mert január 28-1 bb.52.sz. hírünkben már közöltük. /mti/

bb 72. időjárásjelentés

tr/ny la

1972. január 29.

a meteorológiai intézet jelenti január 29-én, szombaton este:

felhős, párás idő

várható időjárás vasárnap estig: borult, párás idő, többfelé havazás, havaseső, keleten átmenetileg eső. időnként élénk, elsősorban a dunántúlon helyenként erős keleti, északkeleti szél. a nyugati megyékben hófúvás. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 1, plusz 4 fok között. /mti/

19.38/ny

-66-

NA 1940

bb 73. a 3. kerületi munkásör-zászlóalj ünnepi egységgyűlése
tr/ny la 1972. január 29.

a 3. kerületi munkásör zászlóalj szombaton tartotta évzáró ünnepi egységgyűlését az óbudai hajógyár kulturtermében. értékelték a zászlóalj személyi állományának a kiképzési évben végzett munkáját és átadták a kitüntetések a 15 szolgálati évüket letöltött munkásöröknek, valamint a leszerelőknek vagy tartalékállományba vonulóknak. az ünnepséget esküt tettek az előképzős munkásörök. az évzáró egységgyűlésen bihari László, az mszmp 3. kerületi bizottságának első titkára mondott k

19.50/ny

-67-

v é g e .

NA 2005